

**JAARVERSLAG VAN DE COMMISSIE HOGER
ONDERWIJS**

Werkjaar 2015

INHOUDSOPGAVE

Vooraf

1. Samenstelling van de Commissie Hoger Onderwijs	p.5
2. Taken van de Commissie Hoger Onderwijs	p.6
3. Concrete werkzaamheden uitgevoerd tijdens het werkjaar 2015	
3.A. Dossiers m.b.t. de graden 6 en 7 van de Vlaamse kwalificatiestructuur	
3.A.1. Dossiers toets macrodoelmatigheid bij aanvraag nieuwe opleidingen	p.8
3.A.1.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.8
3.A.1.3. Aanvragen toets macrodoelmatigheid	p.8
3.A.1.4. Evaluatie	p.9
3.A.2. Taaldossiers: aanvragen anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen, aanvragen vrijstelling equivalentievoorwaarde	p.10
3.A.2.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.10
3.A.2.3. Ingediende dossiers	p.11
3.A.2.4. Evaluatie	p.15
3.A.3. Dossiers aanvragen studiefinanciering in kader van verticale mobiliteit buiten de Europese Hoger Onderwijsruimte	p.15
3.A.3.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.15
3.A.3.3. Ingediende dossiers	p.16
3.A.3.4. Herziening procedure	p.16

3.B. Dossiers m.b.t. graad 5 van de Vlaamse kwalificatiestructuur

3.B.1. Voorstellen onderwijskwalificaties	p.17
3.A.1.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.17
3.A.1.3. Concrete dossiers	p.17
3.A.1.4. Evaluatie	p.18
3.B.2. Kwaliteitstoezicht op de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs	p.18
3.B.2.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.18
3.B.2.2. Gevolgde procedure	p.18
3.B.3. Aanvragen gecombineerd onderwijs	p.19
3.B.3.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.19
3.B.3.2. Concrete dossiers	p.19
3.B.4. Aanvragen wijziging van het opleidingsprofiel	p.20
3.B.4.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.20
3.B.4.2. Concrete dossiers	p.20
3.B.5. Verwantschap en macrodoelmatigheid	p.21
3.B.5.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.21
3.B.5.2. Gevolgde procedure	p.21
Overzicht van de bijlagen bij dit verslag	p.22

Vooraf

Dit verslag geeft een overzicht van de werkzaamheden van de Commissie Hoger Onderwijs voor de periode begin januari tot eind december van het jaar 2015.

De Commissie Hoger Onderwijs vormt de samenvoeging van de voormalige Commissie HBO (bevoegd voor dossiers van graad 5 van de Vlaamse kwalificatiestructuur) en de voormalige Erkenningscommissie Hoger Onderwijs (bevoegd voor dossiers van graad 6 en 7 van de Vlaamse kwalificatiestructuur).

De Commissie Hoger Onderwijs bestaat uit een vaste kern en drie cellen met experts voor de behandeling van de specifieke dossiers; m.n. de cel macrodoelmatigheid, de cel taalregeling hoger onderwijs en de cel kwaliteitszorg HBO 5-opleidingen.

Met uitzondering van de cel macrodoelmatigheid, zijn de werkzaamheden van de cellen gericht op (een) bepaalde graad/graden van de Vlaamse kwalificatiestructuur.

In dit verslag wordt een overzicht gegeven van de verschillende taken die decretaal aan de Commissie Hoger Onderwijs zijn toegewezen.

De opbouw van dit verslag is gebaseerd op de specifieke taken per doelgroep binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur.

De samenstelling en de werking van de Commissie is vastgelegd in het *Besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs*. De benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs liggen vast in het Ministerieel Besluit van 8 april 2014 en in het Ministerieel Besluit van 4 juni 2014.

De decretale basis voor dit verslag is vastgelegd in artikel II. 25 van de Codex Hoger Onderwijs van 20 december 2013, zoals gewijzigd, dat stelt: “*De Commissie Hoger Onderwijs rapporteert jaarlijks vóór 1 mei aan het Vlaams Parlement over haar werkzaamheden van het voorgaande kalenderjaar*”.

Em. Prof. Dr Luc François,
voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs

1. Samenstelling Commissie Hoger Onderwijs

Tijdens het werkjaar 2015 werd de Commissie Hoger Onderwijs als volgt samengesteld:

De voorzitter:

De heer Luc François.

De leden van de kern:

De heer Raoul Van Esbroeck;
Mevrouw Mieke Van Gramberen;
Mevrouw Sandra Schillemans;
De heer Peter van der Hijden.

De leden van de cel macrodoelmatigheid:

Mevrouw Mireille Gillebeert;
De heer Willy Goetstouwers;
Mevrouw An Van de Ven;
Mevrouw Ann Olaerts;
De heer Jos Frietman;
De heer Frans De Vijlder.

De leden van de cel taalregeling:

De heer Wilfried Van Rompaey;
Mevrouw Inge Liebaers;
Mevrouw Lieteke van Vucht Tijssen;
De heer Jozef T. Devreese.

De leden van de cel kwaliteitszorg hbo5-opleidingen:

De heer Peter Michielsens;
Mevrouw Myriam Woutersen;
Mevrouw Carla Nelissen;
De heer Rik Belmans.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs gaat als bijlage 1 bij dit verslag.

De Ministeriële Besluiten van 8 april 2014 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs en van 4 juni 2014 houdende wijziging van het Ministerieel Besluit van 8 april 2014 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs gaan als bijlage 2.

2. Taken van de Commissie Hoger Onderwijs

Taken die binnen de huidige regelgeving aan de Commissie Hoger Onderwijs zijn toegewezen:

- 1° een oordeel uit te brengen over de macrodoelmatigheid van:
  - a) opleidingen in het hoger beroepsonderwijs overeenkomstig artikel 21 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs;
  - b) nieuwe bachelor- of masteropleidingen overeenkomstig artikel II.153, §3 van de Codex Hoger Onderwijs;
- 2° een oordeel uit te brengen over het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding overeenkomstig artikel II.263, §3 van de Codex Hoger Onderwijs;
- 3° een advies uit te brengen over een vrijstelling van een equivalentievoorwaarde voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding overeenkomstig artikel II.264 van de Codex Hoger Onderwijs;
- 4° een oordeel uit te brengen over een afwijking op de voorwaarde tot het aanbieden van een equivalente opleiding overeenkomstig artikel II.268 van de Codex Hoger Onderwijs;
- 5° uiterlijk 90 dagen vanaf de erkenning van een beroepskwalificatie van kwalificatie-niveau 5, als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling I, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, een advies te bezorgen aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering over het voorstel van onderwijskwalificatie, dat tot stand is gekomen volgens de bepalingen in artikel 15 en 15bis van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur;
- 6° het kwaliteitstoezicht uitoefenen op de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vermeld in artikel 160 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, en overeenkomstig de bepalingen, vermeld in artikel 161/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs;
- 7° het beoordelen van de aanvragen van gecombineerd onderwijs in opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vermeld in artikel 28 en 98, §5, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en overeenkomstig de criteria, vermeld in voormeld artikel 28;
- 8° het beoordelen van de aanvragen voor wijziging van het opleidingsprofiel van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vermeld in artikel 160 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, tot aan de omvorming van die opleidingen overeenkomstig de bepalingen, vermeld in artikel 161/2 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs;
- 9° het samen met een ad-hoccommissie beslissen over de verwantschap, zoals vermeld in artikel 20 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs

en het hoger beroepsonderwijs, tussen een onderwijskwalificatie van niveau 5 en een van rechtswege erkende opleiding van het hoger beroepsonderwijs;

10° het verlenen van advies aan de Vlaamse Regering over het al dan niet bijdragen van een opleiding en instelling buiten de Europese Hoger Onderwijsruimte, aan de uitbouw van een wetenschappelijke discipline, vermeld in artikel 30 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap.

De taken van de commissie worden als volgt over de verschillende cellen verdeeld:

Taak:	Uitgevoerd door:
1. een oordeel uit te brengen over de macrodoelmatigheid van alle opleidingen van het hoger onderwijs in Vlaanderen (HBO5, bachelor, master);	Kern+ cel macrodoelmatigheid
2,3 en 4. een oordeel uit te brengen over het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding en de Vlaamse Regering te adviseren over vrijstelling van de equivalentievoorwaarde	Kern + cel taalregeling
5. een advies te bezorgen aan AHOVOKS ¹ over een voorstel van onderwijskwalificatie van niveau 5	Kern
6. het kwaliteitstoezicht uitoefenen op de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs	Kern+ cel kwaliteitszorg hbo5-opleidingen
7. het beoordelen van de aanvragen van gecombineerd onderwijs in opleidingen van het hoger beroepsonderwijs	Kern+ cel kwaliteitszorg hbo5-opleidingen
8. het beoordelen van de aanvragen voor wijziging van het opleidingsprofiel van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs	Kern+ cel kwaliteitszorg hbo5-opleidingen
9. het samen met een ad-hoc commissie beslissen over de verwantschap, tussen een onderwijskwalificatie van niveau 5 en een van rechtswege erkende opleiding van het hoger beroepsonderwijs	Kern
10. een advies te bezorgen aan Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen - Afdeling Studietoelagen bij aanvragen studietoelagen studenten bij verticale mobiliteit buiten de Europese Hoger Onderwijsruimte	Kern

¹ Sinds 1 juli 2015 vormt het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) de fusie van het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS) met het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV).

3. Concrete werkzaamheden uitgevoerd tijdens het werkjaar 2015

3.A. Dossiers m.b.t. de graden 6 en 7 van de Vlaamse kwalificatiestructuur

I.3.1. Dossiers toets macrodoelmatigheid bij aanvraag nieuwe bachelor- en masteropleidingen aan hogescholen en universiteiten

3.1.1. Decretale context met korte situering van de procedure

De Commissie Hoger Onderwijs heeft een welomschreven taak binnen de procedure voor toetsing van de aanvragen voor nieuwe bachelor- en masteropleidingen aan hogescholen en universiteiten.

De eigenlijke toetsing van een nieuwe opleiding valt onder de bevoegdheid van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

Het behoort tot het takenpakket van de Commissie Hoger Onderwijs om een bepaald facet, voorafgaand aan de toetsing nieuwe opleiding, m.n. de toets macrodoelmatigheid, uit te voeren.

De macrodoelmatigheidstoets houdt een onderzoek in waarin de gevraagde opleiding getoetst wordt aan het reeds bestaande aanbod en de eventuele andere aanvragen voor nieuwe opleidingen; tevens wordt de te verwachte vraag naar afgestudeerden binnen de branche van de gevraagde opleiding en in het algemeen bekeken; ook wordt de maatschappelijke relevantie van de nieuwe opleiding nagegaan. Tenslotte wordt nagekeken of de verplicht op te stellen domeinspecifieke leerresultaten aan het dossier werden toegevoegd.

Art. II. 153 van de Codex Hoger Onderwijs legt deze taak decretaal vast.

De volledige procedure gaat als bijlage 3 bij dit verslag.

De sjabloon die de Commissie Hoger Onderwijs heeft opgesteld t.b.v. indieners, alsmede een toelichting hierbij, gaat als bijlage 4 bij dit verslag.

3.A.1.3. Aanvragen toets macrodoelmatigheid

In totaal werden er in het werkjaar 2015 drie aanvragen voor de toets macrodoelmatigheid ingediend.

De Commissie ontving een aanvraag vanwege de Katholieke Universiteit Leuven, twee vanwege de Vlerick Business School.

Het betreft de volgende aanvragen:

ASSOCIATIE KU LEUVEN (1)

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN (1)		
Gevraagde nieuwe opleiding	Macrodoelmatigheid: globaal eindoordeel Commissie Hoger Onderwijs d.d. 6 mei 2015	Beslissing Vlaamse Regering: erkenning nieuwe opleiding
Master of Science in Deglutology (Master-na-Master, Engelstalig, uniek)	Positief oordeel	29 januari 2016

VLERICK BUSINESS SCHOOL (2)		
Gevraagde nieuwe opleiding	Macrodoelmatigheid: globaal eindoordeel Commissie Hoger Onderwijs d.d. 6 mei 2015	Toets nieuwe opleiding NVAO
Master of International Management and Strategy (Master-na-Master, Engelstalig, uniek)	Positief oordeel.	Dossier werd niet ingediend. ²
Master of Innovation and Entrepreneurship (Master-na-Master, Engelstalig)	Positief oordeel.	Dossier werd niet ingediend.

3.A.1.4. Evaluatie

Moratorium voor initiële bachelor- en masteropleidingen

Onderwijsdecreet XXV voert het zg. ‘moratorium’ in. Dit houdt in dat de hogescholen en de universiteiten in 2015 en 2016 geen aanvragen kunnen indienen bij de Commissie Hoger Onderwijs voor initiële bachelor- en masteropleidingen.

Hierop worden twee uitzonderingen ingeschreven:

- Voor de Universiteit Hasselt voor de opleiding Master in de handelswetenschappen;
- Voor opleidingen die gezamenlijk aangeboden worden met één of meer buitenlandse instellingen en die daarbij een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van bachelor of master verlenen aan de student die met succes de gezamenlijke opleiding heeft voltooid.

Dit verklaart dat de Commissie Hoger Onderwijs enkel aanvragen voor voortgezette opleidingen ontving.

---

² Beide dossiers werden voor de ronde 2016 opnieuw bij de CHO ingediend.

Instellingen voor post initieel onderwijs

Tijdens de voorbije indieningsronde voor toetsing van de macrodoelmatigheid ontving de Commissie Hoger Onderwijs twee aanvragen van de Vlerick Business School.

Binnen de huidige regelgeving vallen de instellingen voor post initieel onderwijs onder de bepalingen geldend voor alle aanvragen voor nieuwe bachelor- en masteropleidingen.

Anderzijds wordt de werking van de Vlerick Business School geregeld bij beheers-overeenkomst met de Vlaamse Regering.

Voor het macrodoelmatigheidsonderzoek dient de commissie dezelfde criteria te hanteren zoals deze voor alle bachelor- en masteropleidingen.

Toch zijn er fundamentele verschillen met de bachelor- en masteropleidingen aan hogescholen en/of universiteiten.

De Vlerick Business School (zoals de andere instellingen voor post initieel onderwijs) behoort niet tot een associatie.

Het aanvraagdossier bevat bijgevolg geen advies van een associatie.

De instelling behoort ook niet tot de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

De instelling kent geen studiegebieden, noch vestigingsplaatsen zoals decretaal omschreven.

De domeinspecifieke leerresultaten worden door een internationaal orgaan (AACSB) goedgekeurd en worden als dusdanig door de NVAO aanvaard.

De instelling organiseert voor kandidaat studenten een verplichte toelatingsproef.

Anderzijds valt de instelling wel onder de decretale bepaling tot verplichte inruil van een bestaande opleiding bij organisatie van een nieuwe opleiding, indien deze reeds binnen Vlaanderen wordt aangeboden.

Om deze redenen beschikt de Commissie Hoger Onderwijs de facto niet over hetzelfde - decretaal bepaalde- toetsingskader zoals gehanteerd wordt bij andere aanvragen.

De Commissie is voorstander van een decretaal initiatief terzake om hier transparantie te brengen.

3.A.2. Taaldossiers: aanvragen anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen, aanvragen vrijstelling equivalentievoorwaarden

3.A.2.1. Decretale context met korte omschrijving van de procedure

De Codex Hoger Onderwijs legt in Deel 2, Titel 4, Hoofdstuk 8 de taalregeling binnen het hoger onderwijs vast.

Dit houdt enkele opdrachten voor de Commissie Hoger Onderwijs in, m.n. oordelen over de aanvragen voor anderstalige equivalenten, regularisaties van de facto anderstalige opleidingen die de procedure hiervoor nog niet doorlopen hebben en advies verlenen t.b.v. de Vlaamse Regering over de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde. Dit laatste houdt de verplichting in dat voor iedere niet-Nederlandstalige initiële opleiding er binnen

Vlaanderen minstens één equivalente Nederlandstalige opleiding wordt aangeboden waarin de student een volledig Nederlandstalig traject kan volgen.

De Commissie Hoger Onderwijs toetst de aanvragen voor anderstalige equivalente opleidingen en regularisaties aan decretaal omschreven garanties inzake kwaliteit en democratisering voor alle betrokken, m.n. het docentenkorps en de studenten. Het betreft hier vereisten aangaande de kennis van de onderwijstaal en de door de instelling aangeboden faciliteiten voor testing, bijschaving en onderhoud van de kennis van de onderwijstaal. Ook wordt nagegaan of de keuze voor een andere onderwijstaal dan het Nederlands een meerwaarde biedt voor de student, het afnemend veld en voor de functionaliteit van de opleiding.

Tevens wordt nagegaan of het aanbod anderstalige initiële opleidingen t.a.v. het gehele aanbod binnen de decretaal bepaalde grens blijft.

Indien de Vlaamse Regering geen andere beslissing neemt conform de decretaal uitgeschreven procedure, kan de instelling -voor wat betreft de aanvragen anderstalige equivalenten bij bestaande opleidingen- bij positieve oordelen van de Commissie Hoger Onderwijs na een vervaltermijn van 45 kalenderdagen van rechtswege de anderstalige initiële bachelor- en/of masteropleidingen organiseren.

Bij gecombineerde aanvragen met macrodoelmatigheid kan de instelling na deze vervaltermijn binnen een nieuwe vervaltermijn van 15 kalenderdagen de procedure TNO bij de NVAO starten.

Indien de aanvraag een vrijstelling van de equivalentievoorwaarde betreft, onderzoekt de Commissie eveneens de noodzaak om een opleiding enkel in een andere onderwijstaal dan het Nederlands te organiseren, e.g. omdat de bestaande expertise binnen Vlaanderen te beperkt is om een dubbel aanbod te creëren. De uiteindelijke beslissing wordt op basis van dit advies door de Vlaamse Regering genomen.

De decretale tekst die de procedures vastlegt, gaat als bijlage 5 bij dit verslag.

De aanvraagsjablonen t.b.v. de instellingen (anderstalige opleiding, vrijstelling equivalentievoorwaarde) gaan als bijlage 6 en 7 bij dit verslag.

3.A.2.2. Ingediende dossiers

Tijdens het werkjaar 2015 ontving de Commissie Hoger Onderwijs 13 aanvragen, waarvan één geclusterde aanvraag: aanvraag anderstalige opleiding én vrijstelling van de equivalentievoorwaarde. Vanwege de universiteiten werden 7 aanvragen (waarvan één geclusterde aanvraag) en vanwege de hogescholen werden 6 aanvragen ingediend.

Universiteiten (7 aanvragen: 6 anderstalige equivalenten, waarvan 1 met vrijstelling equivalentievoorwaarde)

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN (4 aanvragen: 3 anderstalige equivalenten, waarvan 1 met vrijstelling van de equivalentievoorwaarde)

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO 18 november 2015
Master of Science in de handelswetenschappen (Antwerpen)	Master of Science in Business Administration (Antwerpen)	Master of Science in de handelswetenschappen (KU Leuven, vestiging Antwerpen)	Positief
Master of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur (Leuven)	Master of Science in Business Engineering (Leuven)	Master of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur (KU Leuven, vestiging Leuven)	Positief
Master of Science handelsingenieur (Brussel)	Master of Science in Business Engineering (Brussel)	Master of Science handelsingenieur (KU Leuven, vestiging Brussel)	Positief

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	Gevraagde vrijstelling equivalentievoorwaarde (om een opleidings-traject volledig in het Nederlands te hebben)	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 18 november 2015	Advies CHO vrijstelling equivalentievoorwaarde – 18 november 2015
Master of Science handelsingenieur (Brussel)	Master of Science in Business Engineering (Brussel)	Er wordt vrijstelling gevraagd.	Positief	Positief

UNIVERSITEIT HASSELT (1 aanvraag anderstalig equivalent)

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 18 november 2015
Master of Science in de interieurarchitectuur	Master of Science in Interior Architecture	Master of Science in de interieurarchitectuur (UHasselt)	Positief

UNIVERSITEIT ANTWERPEN (2 aanvragen anderstalig equivalent)

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 18 november 2015
Master of Laws in de rechten	Master of Laws in Law	Master of Laws in de rechten (UA)	Positief
Master of Science in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie	Master of Science in Rehabilitation Sciences and Physiotherapy	Master of Science in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie (UA)	Positief

HOGESCHOLEN (6 aanvragen anderstalige equivalent)

PXL (1 aanvraag anderstalig equivalent)

Bestaande Nederlandstalige opleiding (Gezamenlijke opleiding met LUCA)	Gevraagde Engelstalige opleiding PXL	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 18 november 2015
Master of Arts in de beeldende kunsten	Master of Arts in Visual Arts	Master of Arts in de beeldende kunsten (PXL-Hasselt)	Positief

THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN (5 aanvragen anderstalig equivalent)

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 18 november 2015
Bachelor in het bedrijfsmanagement (Mechelen)	Bachelor of Business Management	Bachelor in het bedrijfsmanagement (Thomas More Mechelen-Antwerpen, vestigingsplaats Mechelen)	Positief
Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement (Mechelen)	Bachelor of International Tourism and Leisure	Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement (Thomas More Mechelen-Antwerpen, vestigingsplaats Mechelen)	Positief
Bachelor in de interieurvormgeving (Mechelen)	Bachelor of Interior and Service Design	Bachelor in de interieurvormgeving (Thomas More Mechelen-Antwerpen, vestigingsplaats Mechelen)	Positief
Bachelor in de journalistiek (Mechelen)	Bachelor of International Journalism	Bachelor in de journalistiek (Thomas More Mechelen-Antwerpen, vestigingsplaats Mechelen)	Positief
Bachelor in het communicatiemanagement (Mechelen)	Bachelor of International Communication and Media	Bachelor in het communicatiemanagement (Thomas More Mechelen-Antwerpen, vestigingsplaats Mechelen)	Positief

Verder verloop van de procedure

De Vlaamse Regering heeft bij besluit van 8 januari 2016 het positieve advies van de Commissie Hoger Onderwijs over de vrijstelling van de equivalentievoorwaarde voor de aanvraag van de Katholieke Universiteit Leuven voor de Master of Science in Business Engineering (vestigingsplaats Brussel) bekrachtigd.

In de ‘*Mededeling aan de Vlaamse Regering van 8 januari 2016 aangaande de taalregeling hoger onderwijs: aanvragen voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- en/of masteropleiding; oordelen Commissie Hoger Onderwijs*’ werden de oordelen van de Commissie overgenomen.

De Vlaamse Regering heeft akte genomen van deze mededeling.

3.A.2.3. Evaluatie

Anderstalige equivalenten: repercuties opleidingsaanbod

Bij aanvragen voor anderstalige equivalenten vindt, bij positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs en bekrachtiging door de Vlaamse Regering, in wezen een soort ‘ontdubbeling’ van de opleidingen plaats, zonder het doorlopen van de macrodoelmatigheidstoets bij de CHO en de Toets Nieuwe Opleiding bij de NVAO.

3.A.3. Dossiers aanvragen studiefinanciering in het kader van verticale mobiliteit buiten de Europese Hoger Onderwijsruimte

3.A.3.1. Decretale context en korte omschrijving van de procedure

Het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap regelt o.m. in artikel 30 §2 de studiefinanciering van studenten die in het kader van verticale mobiliteit studies wensen te volgen buiten de Europese Hoger Onderwijsruimte.

De beslissing hierover door de Vlaamse Regering is gebaseerd op twee cumulatieve criteria:

1° voor de te volgen opleiding bestaat geen gelijkwaardige opleiding tussen de volgens de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs geaccrediteerde, als nieuw erkende of tijdelijk erkende opleidingen. Hierbij wint de Vlaamse Regering het advies in van het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming;

2° de opleiding en de organiserende instelling draagt bij aan de verdere uitbouw van de wetenschappelijke discipline. Hierbij wint de Vlaamse Regering het advies in van de Commissie Hoger Onderwijs.

3.A.3.2. Ingediende dossiers

Tijdens het werkjaar 2015 werden hierover geen dossiers ingediend bij de Commissie Hoger Onderwijs.

3.A.3.3. Herziening procedure

De Commissie Hoger Onderwijs heeft voor deze dossiers een adviesfunctie t.b.v. de dienst Studietoelagen van het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS).

De aanvragen betreffen zowel bachelor- als masteropleidingen.

De Commissie moet nagaan of *‘de opleiding en de organiserende instelling bijdraagt aan de verdere uitbouw van de wetenschappelijke discipline’*.

Zoals de Commissie vorig jaar reeds opmerkte, betroffen de aanvragen in het verleden hoofdzakelijk bacheloropleidingen (werkjaar 2014: 80% van de aanvragen).

Het kan gebeuren dat de organiserende instelling ook masteropleidingen organiseert. Het ‘wetenschappelijke’ gehalte van de instelling zal dan inzonderheid betrekking hebben op de masteropleiding(en), die in wezen niets met de aanvraag te maken heeft (hebben).

Begin van het werkjaar 2015 heeft de voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs met de verantwoordelijken van de dienst Studietoelagen een procedure uitgewerkt die een aftoetsing mogelijk maakt aan de hand van welomschreven elementen: e.g.

- Rankings (algemene, maar ook specifieke voor een groep disciplines of regionale);
- Impactfactor van tijdschriften waarin leden van de staf (van de opleiding en de instelling) in publiceren;
- Onderzoeksprojecten die de opleiding (en/of onderliggende onderzoeksgroepen) binnenhalen/afroonden;
- Citaties;
- Internationale co-auteurs (vooral van belang bij STEM-opleidingen);
- (binnenlandse, buitenlandse, interne en externe) Wetenschappelijke prijzen behaald door de leden van de staf (van de opleiding en van de instelling);
- Deelname aan internationale congressen (lezingen, presentaties,...).

3.B. Dossiers m.b.t. graad 5 van de Vlaamse kwalificatiestructuur

3.B.1. Voorstellen onderwijskwalificaties

3.B.1.1. Decretale context met korte situering

Artikel 15 van het Decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur bepaalt dat het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) voorstellen van onderwijskwalificaties uitwerkt en hierbij rekening houdt met de volgende criteria:

- de maatschappelijke, economische of culturele behoefte;
- de onderwijskundige en opvoedkundige context : aansluitend bij de doelgroep, bij het profiel van onderwijsvorm en graad, stimuleren van de leermotivatie;
- de verwachte instroom en uitstroom;
- de beschikbare materiële en financiële middelen en expertise;
- de mogelijkheid tot samenwerking met andere instellingen of met de arbeidsmarkt/ bedrijfsleven, indien vereist;
- de continuïteit in de (studie)loopbaan : inpassing in het bestaande studieaanbod, aansluiting op vervolopleidingen en/of tewerkstellingsmogelijkheden.

Voor onderwijskwalificaties van niveau 5 brengt AHOVOKS daarnaast ook een advies uit over de wenselijkheid van een opleiding die leidt tot die onderwijskwalificatie; de studieomvang van de opleiding hoger beroepsonderwijs die leidt tot die onderwijskwalificatie, en de benaming van de opleiding in het hoger beroepsonderwijs en het studiegebied waartoe ze behoort.

De onderwijskwalificaties van niveau 5 worden voor advies voorgelegd aan de Commissie Hoger Onderwijs.

3.B.1.2. Concrete dossiers

De Commissie Hoger Onderwijs gaf in 2015 advies over 3 voorstellen van onderwijskwalificaties:

Naam van de onderwijskwalificatie	Advies Commissie Hoger Onderwijs	Advies van AHOVOKS
‘Graduaat in de verwarmingstechnieken’ ‘Graduaat in de koeltechniek’	Positief advies.	Advies van AHOVOKS werd gevolgd.
‘Graduaat in het organiseren van personenvervoer over de weg’	Negatief advies.	Advies van AHOVOKS werd gevolgd.
‘Graduaat import-export consulting’	Uitstel van het advies en wachten op de ontwikkeling van de beroepskwalificatie	Advies van AHOVOKS werd niet gevolgd.

3.B.1.3. Evaluatie

De onderwijskwalificaties voor koeling en warmte werden 'on hold' gezet nadat AHOVOKS het signaal vanuit het werkveld gekregen had dat de beroepenstructuur voor koeling en warmte onvolledig en deels aan een update toe is, rekening houdend met de technologische ontwikkelingen in HVAC (heating, ventilation and air conditioning) en duurzame energie. Daarom heeft AHOVOKS aan de betrokken sectoren voorgesteld om zo snel mogelijk te starten met het herwerken van de beroepenstructuur en het updaten van de beroepskwalificaties.

Om daarnaast tegemoet te komen aan de vraag naar een globaal overzicht en samenhang tussen de beroeps- en onderwijskwalificaties, werkt AHOVOKS ondertussen aan een matrix van potentiële onderwijskwalificaties per studiegebied op niveau 5. Met deze matrix willen ze een ad hoc benadering van onderwijskwalificaties overstijgen en in overleg een rationeel HBO5-aanbod ontwikkelen. Dit betekende voor de Commissie Hoger Onderwijs dat er voorlopig geen dossiers voor de ontwikkeling van onderwijskwalificaties werden ontvangen.

3.B.2. Kwaliteitstoezicht op de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs

3.B.2.1. Decretale context met korte situering

Artikel 161/1 van het Decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs (HBO-decreet) bepaalt:

“Tot aan de omvorming van de opleidingen, vermeld in artikel 160, oefent de Commissie Hoger Onderwijs het kwaliteitstoezicht uit. Deze commissie oefent het kwaliteitstoezicht uit op basis van een zelfevaluatierapport opgemaakt door de betrokken instellingen in het kader van een samenwerkingsverband. Het zelfevaluatierapport omvat een kritische reflectie op de volgende onderwerpen:

- 1° de onderwijsinhoud : de competenties die in de opleiding behaald worden en de relatie tussen de competenties en de inhoud van het opleidingsprogramma;*
- 2° het onderwijsproces : de gebruikte onderwijs- en leervormen, de instroom en doorstroom van de cursisten, de studiebegeleiding, de toetsing en examinering en het rendement;*
- 3° de uitkomst van het onderwijs : maatschappelijke relevantie van de bereikte kwalificaties, de inzetbaarheid van de afgestudeerden op de arbeidsmarkt en eventueel de doorstroming naar vervolgopleidingen;*
- 4° de kwantiteit en kwaliteit van het personeel, de materiële voorzieningen en de interne kwaliteitszorg.”*

3.B.2.2. Gevolgde procedure

Nadat eind 2014 door de Commissie Hoger Onderwijs een ontwerp van protocol werd opgesteld werd dit voorgelegd aan en besproken met de instellingen. In mei 2015 werden de discussies afgerond en werden de 29 Centra voor Volwassenenonderwijs (cvo) met hbo5-opleidingen en de 20 secundaire scholen die een hbo5-opleiding verpleegkunde aanbieden op de hoogte gebracht van het verdere verloop van het proces. Elke instelling moet ten laatste op

15 mei 2016 een zelfevaluatie-rapport indienen bij de Commissie. Als voorbereiding ontvingen alle instellingen rapporten met gegevens over hun cursisten en personeel én met de totale cijfers voor Vlaanderen. Daarnaast werd een toelichtende vergadering georganiseerd tussen de voorzitter van de Commissie en vertegenwoordigers van het HBO5 Platform.

3.B.3. Aanvragen gecombineerd onderwijs

3.B.3.1. Decretale context met korte situering van de procedure

Elk centrum voor volwassenenonderwijs dat gecombineerd onderwijs organiseert, moet dit jaarlijks melden aan de bevoegde administratie. De onderwijsinspectie controleert voor het secundair volwassenenonderwijs of het gecombineerd onderwijs voldoet aan de decretale criteria en formuleert hierover een gemotiveerd advies voor het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS). Mits een gunstig advies van de onderwijsinspectie krijgt het centrum een vermenigvuldiging van het volume lesuren cursist met factor 1,2 voor het gecombineerd onderwijs vanaf het schooljaar waarin het gecombineerd onderwijs van start is gegaan en dit gedurende vijf opeenvolgende schooljaren.

Er werd aan de cvo online inzage gevraagd in volgende documenten:

- het uurrooster van de opleiding;
- een overzicht van de samenstelling van de klasgroep;
- het cursusmateriaal/de leerpaden voor de opleiding;
- de cursistevaluaties;
- het cursistenvolgsysteem voor de opvolging van de deelname aan het afstandsonderwijs;
- documenten waaruit blijkt hoe het gedeelte afstandsonderwijs wordt geëvalueerd.

De Commissie Hoger Onderwijs voerde een onderzoek uit naar de conformiteit van het gecombineerd onderwijs met de decretale criteria, zoals gestipuleerd in artikel 28 van het Decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, met name:

- het voldoet aan de wettelijk bepalingen van het decreet volwassenenonderwijs;
- het omvat minimaal een evaluatiemoment in contactonderwijs;
- het cursusmateriaal en de didactische middelen voor het gedeelte afstandsonderwijs zijn geschikt voor multimediaal gebruik;
- de wijze van evalueren van het gedeelte afstandsonderwijs is duidelijk omschreven;
- de deelname van cursisten aan het gedeelte afstandsonderwijs wordt systematisch opgevolgd.

3.B.3.2. Concrete dossiers

Voor de hbo5-opleidingen van de cvo waarvoor een aanvraag werd ingediend, heeft de Commissie Hoger Onderwijs deze taak verricht tijdens de maanden maart tot juni 2015.

Er werden vorig jaar 326 aanvragen onderzocht van 22 verschillende cvo. Daarvan werden er 133 positief beoordeeld en 193 negatief. Van deze 193 negatieve aanvragen waren er 149 onontvankelijk.

3.B.4. Aanvragen wijziging van het opleidingsprofiel

3.B.4.1. Decretale context met korte situering van de procedure

Op 17 september 2014 werden alle cvo die hbo5-opleidingen aanbieden er attent op gemaakt dat ze aanvragen konden indienen om het opleidingsprofiel van hun hbo5-opleiding te wijzigen.

Het instellingsbestuur moest hiervoor een dossier in dienen bij de Commissie Hoger Onderwijs met volgende stukken:

- het oude opleidingsprofiel/modulair structuurschema/leerplan lineaire opleiding;
- het voorstel voor het nieuwe opleidingsprofiel, dat, conform artikel 24 bis van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs van 15 juni 2007, ten minste het volgende omvat:
  - 1° het minimale aantal lestijden van de opleiding;
  - 2° het aantal modules;
  - 3° het aantal studiepunten en lestijden per module; (conform artikel 161, §3 van het decreet betreffende het HBO moeten de opleidingen tot aan de vorming van de opleidingen echter niet in studiepunten worden uitgedrukt);
  - 4° de verdeling van de erkende beroepskwalificaties en basiscompetenties over de modules binnen de opleiding;
- de redenen en motivatie waarom men het opleidingsprofiel wenst te wijzigen.

3.B.4.2. Concrete dossiers

De Commissie Hoger Onderwijs ontving in januari 2015 dertien dossiers, waarvan er twee onontvankelijk waren. De overige 11 aanvragen worden positief beoordeeld.

Deze elf goedgekeurde opleidingen hebben nu een instellingsgebonden opleidingsprofiel:

CVO Horito	Openbare werken
CVO Westhoek-Westkust	Elektronica – optie multimediatechnieken
CVO HBO5-Antwerpen	Marketing
HITEK	Motorvoertuigentechniek
IVO	Industriële informatica - optie multimediatechniek
TNA	Auto expert
VSPW Gent	Orthopedagogie*
VSPW Hasselt	Orthopedagogie*
VSPW Kortrijk	Orthopedagogie*
VSPW Kortrijk	Maatschappelijk Werk
VSPW Kortrijk	Sociaal-Cultureel Werk

* Het gaat hier om hetzelfde opleidingsprofiel dat samen werd ontwikkeld.

3.B.5. Verwantschap en macrodoelmatigheid

3.B.5.1. Decretale context met korte situering van de procedure

Artikels 20 en 21 van het Decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs (HBO-decreet) schrijven voor dat de Commissie Hoger Onderwijs samen met een vertegenwoordiging van de samenwerkingsverbanden bepaalt of er een verwantschap bestaat tussen de onderwijskwalificatie van niveau 5 en één of meerdere bestaande hbo5-opleidingen. Indien er geen verwantschap wordt vastgesteld, dan brengt de Commissie Hoger Onderwijs een advies uit over de macrodoelmatigheid van de hbo5-opleiding.

3.B.5.2. Gevolgde procedure

Er werden tijdens het werkjaar 2015 2 dossiers voorgelegd waarvoor een verwantschap moest worden bepaald.

Op 18 mei vergaderden de Commissie Hoger Onderwijs en vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden over de mogelijke verwantschap tussen de onderwijskwalificatie ‘graduaat in het zaalmanagement en sommeliertechnieken’ en bestaande hbo5-opleidingen. De vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden gaven een toelichting bij het advies dat ze binnen het HBO5 Platform hebben ontwikkeld. Op basis van de door hen ontwikkelde methodiek kwam het Platform HBO5 tot het advies dat er een duidelijke verwantschap is met de hbo5-opleiding ‘hotel- en cateringmanagement’. De leden van de Commissie Hoger Onderwijs sloten zich aan bij dit advies. Maar de beroepssector heeft aangegeven dat er op korte termijn nog beroepskwalificaties worden ingediend die verwant zullen zijn met de hbo5-opleiding ‘hotel- en cateringmanagement’. In het advies werd daarom meegegeven dat het opportuun lijkt om te wachten met het omvormen van de opleiding tot er meer duidelijkheid is over gelijkaardige onderwijskwalificaties die in de toekomst mogelijk zullen worden erkend.

Op basis van dezelfde methodiek kwam het Platform HBO5 tot het advies dat er geen verwantschap is tussen de onderwijskwalificatie ‘Graduaat in de fitnessbegeleiding’ en één of meerdere van de bestaande hbo5-opleidingen. De Commissie Hoger Onderwijs kwam tot dezelfde conclusie. Deze onderwijskwalificatie zal dus enkel als een nieuwe opleiding ‘graduaat in de fitnessbegeleiding’ ingericht kunnen worden.

Door dit advies moet de Commissie ook een advies uitbrengen over de macrodoelmatigheid van deze nieuwe opleiding. Maar de vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden hadden aangegeven dat ze graag een voorbereidend advies hiervoor willen geven aan de Commissie Hoger Onderwijs. Om dit uitgebreid en grondig te kunnen doen, was er volgens hen meer tijd nodig. De Commissie Hoger Onderwijs verwelkomde dit initiatief en stelde daarom haar beslissing in verband met het advies over de macrodoelmatigheid van de opleiding ‘Graduaat in de fitnessbegeleiding’ uit. De Commissie Hoger Onderwijs ontving dit bijkomend advies nog niet, waardoor er nog geen beslissing werd genomen.

OVERZICHT VAN DE BIJLAGEN BIJ DIT VERSLAG

- Bijlage 1:** Besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs
- Bijlage 2:** - Ministerieel besluit van 8 april 2014 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs
- Ministerieel Besluit van 4 juni 2014 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 8 april 2014 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs
- Bijlage 3:** Uittreksel uit de Codex Hoger Onderwijs betreffende de macrodoelmatigheidstoets en de toets nieuwe opleiding
- Bijlage 4:** - Sjabloon ‘Aanvraagdossier ambtshalve geregistreerde opleidingen: toets macrodoelmatigheid, toets nieuwe opleidingen’
- Toelichting bij de procedure voor het beoordelen van de macrodoelmatigheid van nieuwe opleidingen voor ambtshalve geregistreerde opleidingen
- Bijlage 5:** Uittreksel uit de Codex Hoger Onderwijs betreffende de taalregeling in het hoger onderwijs
- Bijlage 6:** Sjabloon ‘Aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- en/of masteropleiding’
- Bijlage 7:** Sjabloon ‘Aanvraag vrijstelling equivalentievoorwaarde’

Bijlage 1:

***Besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013
betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de
Commissie Hoger Onderwijs***

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, artikel 20;

Gelet op het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, artikel 9, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013,

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting, gegeven op 10 oktober 2013;

Gelet op advies 54.309/1 van de Raad van State, gegeven op 18 november 2013;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder::

1° Commissie Hoger Onderwijs: de Commissie Hoger Onderwijs vermeld in artikel 9 van het decreet van 4 april 2003;

2° decreet van 4 april 2003: het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;

3° instelling: een onderwijsinstelling die, krachtens het decreet, één of meer opleidingen aanbiedt die leiden tot een onderwijskwalificatie van niveau 5 van de Vlaamse kwalificatiestructuur of een ambtshalve geregistreerde instelling bedoeld in artikel 7 van het decreet van 4 april 2003;

4° lid van de Commissie Hoger Onderwijs: een lid van de vaste kern of een expert van een van de cellen vermeld in artikel 9 van het decreet van 4 april 2003;

5° minister: de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs.

Art. 2. Er is een Commissie Hoger Onderwijs.

Art. 3. De taken vermeld in artikel 9/1 van het decreet van 4 april 2003 worden als volgt verdeeld tussen de vaste kern en de volgende cellen:

1° de cel macrodoelmatigheid: de taken vermeld in punt 1° van artikel 9/1 van het decreet van 4 april 2003;

2° de cel taalregeling: de taken vermeld in punt 2°, 3° en 4° van artikel 9/1 van het decreet van 4 april 2003;

3° de cel kwaliteitszorg HBO5-opleidingen de taken vermeld in punt 6°, 7° en 8° van artikel 9/1 van het decreet van 4 april 2003.

De taken vermeld in artikel 9/1, 5° en 9° van het decreet van 4 april 2003, worden uitsluitend uitgevoerd door de vaste kern.

Art. 4. De Commissie Hoger Onderwijs streeft naar een consensus bij het bepalen van haar adviezen of oordelen. Als de consensus niet wordt bereikt, kan de Commissie alleen een geldige beslissing nemen als een meerderheid van de leden ermee instemt. Bij staking van stemmen heeft de voorzitter de doorslaggevende stem.

De Commissie Hoger Onderwijs kan alleen geldig beslissen als de meerderheid van de leden aanwezig is.

De adviezen, oordelen en beslissingen van de Commissie Hoger Onderwijs worden tegelijkertijd meegedeeld aan de minister en diens administratie en aan de instelling of instellingen in kwestie.

Art. 5. De Commissie Hoger Onderwijs bepaalt haar interne werkwijze en eventuele interne taakverdeling, rekening houdende met de afbakening van de taken vermeld in artikel 3. Ze kan die vastleggen in een huishoudelijk reglement dat aan de minister wordt meegedeeld.

Art. 6. De voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs kan een instelling vragen, binnen een door de commissie aangegeven termijn, bij een voorgelegd dossier nadere inlichtingen en verduidelijkingen te verschaffen en eventueel aanvullende documenten te bezorgen, als de Commissie van oordeel is dat de voorliggende stukken onvoldoende zijn om een gefundeerd advies te verstrekken.

Art. 7. De minister benoemt en ontslaat de leden van de Commissie Hoger Onderwijs. De benoeming en het ontslag worden gemeld aan de Vlaamse Regering

De leden worden benoemd voor een periode van drie jaar. Na afloop van de eerste periode kunnen de leden eenmaal herbenoemd worden voor een nieuwe periode van drie jaar.

De leden van de Commissie Hoger Onderwijs zijn onafhankelijk ten opzichte van de instellingen waarop hun taken betrekking hebben.

Personeelsleden die onder het gezag van de Vlaamse Regering staan, kunnen geen lid van de Commissie Hoger Onderwijs zijn.

De minister kan een lid van de Commissie Hoger Onderwijs enkel ontslaan wegens onbekwaamheid voor het vervullen van de functie, wegens kennelijke nalatigheid of wegens een andere zwaarwegende reden die betrekking heeft op de persoon zelf. Daarnaast kan een lid van de Commissie Hoger Onderwijs ontslagen worden op zijn eigen verzoek

Art. 8. Het secretariaat en de voorbereiding van de adviezen, oordelen en beslissingen van de Commissie Hoger Onderwijs worden verzorgd door de

bevoegde dienst van de Vlaamse Regering. Dat gebeurt in overleg tussen het leidinggevende van de bevoegde dienst en de voorzitter.

Art. 9. De zetel van de Commissie Hoger Onderwijs is gevestigd in de lokalen van de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering.

Art. 10. De leden van de Commissie Hoger Onderwijs en de betrokken personeelsleden van de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering zijn voor de gegevens die voortvloeien uit de werkzaamheden van de Commissie Hoger Onderwijs, tot geheimhouding verplicht, behalve als een wettelijk voorschrift hen verplicht die gegevens bekend te maken.

Ze verstrekken geen informatie aan derden over ingediende dossiers noch over de werkzaamheden van de Commissie Hoger Onderwijs.

Alleen de voorzitter of, als dat is vastgelegd in het huishoudelijk reglement, zijn plaatsvervanger, is gemachtigd toelichting te geven over de verstrekte oordelen, adviezen of beslissingen.

Art. 11. De kosten van de Commissie Hoger Onderwijs komen voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap.

Onder de kosten, vermeld in het eerste lid, worden volgende bedragen verstaan:
1° een dagvergoeding van 350,00 euro voor de voorzitter en 225,00 euro voor de leden;
2° een reis- en verblijfsvergoeding overeenkomstig de regels die van toepassing zijn op de personeelsleden van de Vlaamse overheid voor de voorzitter en de leden.

De dagvergoeding wordt aangerekend voor het bijwonen van de vergaderingen van de Commissie Hoger Onderwijs, alsook voor de noodzakelijke voorbereiding van de dossiers door de leden. Als de vergaderingen of de voorbereidingen minder dan vier uur duren, bedraagt de vergoeding de helft van het bedrag, vermeld in het tweede lid, 1° De vergoedingen worden per trimester uitbetaald

De bedragen, vermeld in het tweede lid, 1° zijn brutobedragen. Ze worden niet geïndexeerd.

Art. 12. De volgende besluiten worden opgeheven:

1° het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 2004 betreffende de samenstelling en de werking van de Erkenningscommissie;
2° het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2010 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie HBO.

Art. 13. Dit besluit treedt in werking op 1 december 2013 met uitzondering van artikel 12 2° dat in werking treedt op het moment dat de leden van de Commissie Hoger Onderwijs zijn benoemd.

Art. 14. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, is belast met de uitvoering van dit besluit.

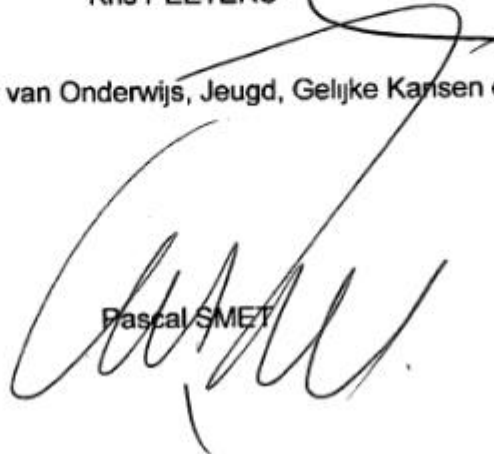
Brussel, ...2.9.11- 2013

De minister-president van de Vlaamse Regering,

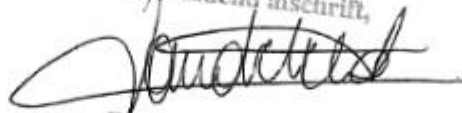
Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

Eensluidend afschrift,

Daisy Van de Velde
directeur

Bijlage 2:

- *Ministerieel besluit van 8 april 2014 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs*
- *Ministerieel Besluit van 4 juni 2014 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 8 april 2014 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs*

**Ministerieel besluit betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden
van de Commissie Hoger Onderwijs**

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JEUGD,
GELIJKE KANSEN EN BRUSSEL,

Gelet op de Codex Hoger Onderwijs van 20 december 2013, artikel II. 23;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs, artikel 7.

BESLUIT:

Artikel 1. De heer Luc François wordt tot voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs benoemd voor de periode die ingaat op 1 april 2014 en eindigt op 31 maart 2017.

Art. 2. De volgende personen worden tot lid van de vaste kern van de Commissie Hoger Onderwijs benoemd voor de periode die ingaat op 1 april 2014 en eindigt op 31 maart 2017:

- 1° de heer Jean-Claude Burgelman;
- 2° mevrouw Mieke Van Gramberen;
- 3° mevrouw Sandra Schillemans;
- 4° de heer Peter van der Heyden.

Art. 3. De volgende personen worden tot lid van de cel macrodoelmatigheid benoemd voor de periode die ingaat op 1 april 2014 en eindigt op 31 maart 2017:

- 1° mevrouw Mireille Gillebeert;
- 2° de heer Willy Goetstouwers;
- 3° mevrouw Ann Vande Ven;
- 4° mevrouw Ann Olaerts;
- 5° de heer Jos Frietman;
- 6° de heer Jan Denys;
- 7° de heer Frans De Vijlder.

Art. 4. De volgende personen worden tot lid van de cel taalregeling benoemd voor de periode die ingaat op 1 april 2014 en eindigt op 31 maart 2017:

- 1° de heer Gilbert Vanleenhove;
- 2° mevrouw Els Witte;
- 3° mevrouw Lieteke van Vucht Tijssen;
- 4° de heer Jozef T Devreese.

Art. 5. De volgende personen worden tot lid van de cel kwaliteitszorg hbo5-opleidingen benoemd voor de periode die ingaat op 1 april 2014 en eindigt op 31 maart 2017:

- 1° de heer Peter Michielsens;
- 2° mevrouw Myriam Woutersen;
- 3° mevrouw Carla Nelissen;
- 4° de heer Rik Belmans.

Art. 6. Dit besluit treedt in werking op 1 april 2014.

Brussel, ...0.8..APR. 2014

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Pascal SMET

Ministerieel besluit houdende wijziging van het ministerieel besluit van 8 april 2014 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JEUGD,
GELIJKE KANSEN EN BRUSSEL,

Gelet op de Codex Hoger Onderwijs van 20 december 2013, artikel II. 23;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs, artikel 7;

Gelet op het ministerieel besluit van 8 april 2014 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs.

BESLUIT:

Artikel 1. Artikel 2, 1°, van het ministerieel besluit van 8 april 2014 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs wordt vervangen door wat volgt:

“1° de heer Raoul Van Esbroeck.”

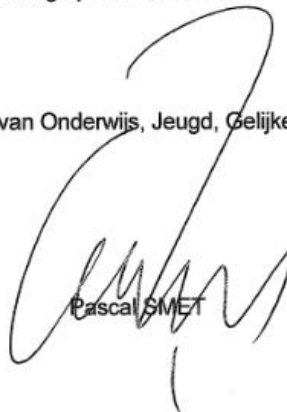
Art. 3. Artikel 3, 6°, van hetzelfde besluit wordt geschrapt.

“**Art. 4.** Artikel 4, 1° en 2°, van hetzelfde besluit worden vervangen door wat volgt:
1° de heer Wilfried Van Rompaey;
2° mevrouw Inge Liebaers.”

Art. 6. Dit besluit treedt in werking op 16 mei 2014.

Brussel, ...~~04~~ JUNI 2014

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Pascal SMET

J.

Bijlage 3:

Uittreksel uit de Codex Hoger Onderwijs betreffende de macrodoelmatigheidstoets en de toets nieuwe opleiding

Codex Hoger Onderwijs: procedure macrodoelmatigheid- TNO

Art. II.152. *“Een instelling kan:*

1° een nieuwe bachelor- of masteropleiding aanbieden wanneer de betreffende opleiding bij besluit van de Vlaamse Regering erkend is als nieuwe opleiding. Zij dient daartoe een aanvraag in;

2° nieuwe masteropleidingen die aansluiten bij een academisch gerichte bacheloropleiding aanbieden wanneer de betreffende masteropleiding bij besluit van de Vlaamse Regering erkend is als nieuwe opleiding. Zij dient daartoe een aanvraag in.

De Vlaamse Regering kan de in het eerste lid bedoelde besluiten nemen met inachtneming van de volgende voorschriften:

1° het voorgelegde dossier omvat :

a) het positief advies van de associatie waarvan de instelling desgevallend lid is;

b) de bevoegde instelling die de opleiding verzorgt en de vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden;

c) de naam van de opleiding;

d) in voorkomend geval de afstudeerrichtingen;

e) de onderwijstaal gebruikt in de opleiding;

f) de doelstellingen en de eindtermen van de opleidingen;

g) de studieomvang van de opleiding uitgedrukt in studiepunten;

h) de graad waartoe de opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en in voorkomend geval de specificatie van de graad;

i) in voorkomend geval de titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren;

j) ingeval het een bacheloropleiding betreft de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgoopleidingen zoals bedoeld in het Hogeronderwijsregister en rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden voorgeschreven in deel 2, titel 4, hoofdstuk 1;

k) ingeval het een masteropleiding betreft : de vereiste vooropleidingen en toegangsvoorwaarden zoals bedoeld in het Hogeronderwijsregister en rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden voorgeschreven in deel 2, titel 4, hoofdstuk 1;

l) de door de instellingen gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten als vermeld in artikel II.68.

2° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets (voor zover van toepassing) en de "toets nieuwe opleidingen" door de accreditatieorganisatie met positief gevolg ondergaan;

3° de nieuwe opleiding kan in 1 of meer studiegebieden of delen van studiegebieden worden gerangschikt waarin de betrokken instelling onderwijsbevoegdheid bezit. De nieuwe opleiding kan eventueel ook worden gerangschikt in een studiegebied waarin de betrokken instelling onderwijsbevoegdheid bezit en 1 of meerdere andere studiegebieden waarin andere instellingen behorende tot de associatie, waarvan de instelling lid is, onderwijsbevoegdheid bezitten;

4° de betrokken instelling geeft aan welke bestaande opleiding ze zal afbouwen parallel met de uitbouw van de nieuwe opleiding. Dit voorschrift geldt niet voor:

a) de organisatie vanaf het academiejaar 2007-2008 van nieuwe opleidingen die nergens voorkomen in het Hogeronderwijsregister zoals het bekendgemaakt zal zijn op 1 juni van het jaar voorafgaand aan het academiejaar vanaf wanneer de opleiding georganiseerd zal worden;

b) de organisatie vanaf het academiejaar 2010-2011 van nieuwe masteropleidingen die aansluiten bij een academisch gerichte bacheloropleiding en die nergens voorkomen in het Hogeronderwijsregister zoals het bekendgemaakt zal zijn op 1 juni van het jaar voorafgaand aan het academiejaar vanaf wanneer de opleiding georganiseerd zal worden;

c) de organisatie vanaf het academiejaar 2007-2008 van de nieuwe bachelor- en masteropleiding Rechten aan de tUL, zoals bepaald in artikel II.79, §1;

d) de organisatie van de nieuwe bachelor- en masteropleiding in de handelswetenschappen aan de Universiteit Hasselt in het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde. De

Universiteit Hasselt sluit hiertoe een samenwerkingsovereenkomst af met een andere universiteit die de bachelor- en masteropleiding in de handelswetenschappen reeds organiseert. (ing. bij OD XXIV, art. VI.8, inw. 01.01.2014)

Art. II.153.¹⁵⁷ §1. *Een in artikel II.152, eerste lid bedoeld besluit van de Vlaamse Regering komt tot stand overeenkomstig de procedure die in dit artikel chronologisch wordt omschreven.*

De regelen bepaald in paragraaf 2, 3, 4, 5 en 6, eerste lid zijn niet van toepassing op de geregistreerde instellingen. Zij dienen onmiddellijk een dossier in bij de accreditatieorganisatie, rekening houdend met het bepaalde in paragraaf 6, tweede lid. Dit geldt ook voor de ambtshalve geregistreerde instellingen die in overeenstemming met artikel II.103 een nieuwe opleiding buiten het Belgische grondgebied willen starten.

De Vlaamse Regering kan het nadere verloop van de in dit artikel omschreven procedure uitwerken.

§2. *Het instellingsbestuur dient de in artikel II.154, eerste lid bedoelde aanvraag, samen met het bijhorend dossier, bij de Commissie Hoger Onderwijs in voor 1 maart van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.*

Bedoeld dossier stelt de Commissie Hoger Onderwijs in staat de toetsing aan de in paragraaf 3, eerste lid bedoelde criteria door te voeren.

§3. *De Commissie Hoger Onderwijs brengt na raadpleging van de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Vlaamse Hogescholenraad een oordeel uit over de macrodoelmatigheid van de opleiding op basis van volgende criteria:*

1° het bestaande aanbod van opleidingen en in voorkomend geval de andere aanvragen van verwante nieuwe opleidingen;

2° het aantal studenten in dezelfde of aanverwante opleidingen;

3° de te verwachten vraag naar afgestudeerden hoger onderwijs in het algemeen en in de betreffende of aanverwante opleidingen in het bijzonder;

4° de maatschappelijke relevantie van de opleiding.

5° de door de instellingen gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten.

Indien het gaat om een opleiding waarvan de domeinspecifieke leerresultaten nog niet vastgesteld zijn of nog niet in de kwalificatiedatabank zijn opgenomen dan bezorgt de VLUHR de door de hem vastgestelde gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten aan de Commissie Hoger Onderwijs ten laatste op 30 april van het kalenderjaar, vermeld in paragraaf 2, eerste lid.

De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel over de ingediende aanvragen uiterlijk uit op 1 juni van het kalenderjaar, vermeld in paragraaf 2, eerste lid.

De Commissie Hoger Onderwijs maakt het oordeel over aan het instellingsbestuur.

§4. *Indien het oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs negatief is of niet tijdig wordt verstrekt, kan het instellingsbestuur binnen een vervalt termijn van 15 kalenderdagen een tweede aanvraag indienen bij de Vlaamse Regering, die de macrodoelmatigheid van de opleiding op definitieve wijze beoordeelt op grond van de onder paragraaf 3, eerste lid bedoelde criteria.*

De termijn voor de tweede aanvraag gaat in:

1° de dag na deze van ontvangst van het negatief advies, of

2° de dag waarop de beoordelingstermijn voor de Commissie Hoger Onderwijs is verstreken.

§5. De Vlaamse Regering deelt het oordeel aan het instellingsbestuur mee binnen een termijn van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van de tweede aanvraag. Indien het oordeel van de Vlaamse Regering niet wordt meegedeeld binnen deze termijn van 30 kalenderdagen, wordt de macrodoelmatigheid geacht positief beoordeeld te zijn.

§6. Het instellingsbestuur vraagt de toets nieuwe opleidingen aan bij de accreditatieorganisatie, binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na:

*1° ontvangst van het positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs of, desgevallend, de Vlaamse Regering omtrent de macrodoelmatigheid van de opleiding, of
2° het verstrijken van de beoordelingstermijn van 30 kalenderdagen waarover de Vlaamse Regering overeenkomstig paragraaf 5 beschikt.*

De in het eerste lid vermelde vervaltermijn geldt niet ingeval van een herindiening van een aanvraag toets nieuwe opleiding bij de accreditatieorganisatie, nadat een initiële aanvraag, ingediend overeenkomstig de bepalingen van dit artikel, op initiatief van het instellingsbestuur werd ingetrokken. Het positieve macrodoelmatigheidsoordeel van de Commissie Hoger Onderwijs of, desgevallend, de Vlaamse Regering blijft in voorkomend geval slechts geldig onder 1 van de volgende voorwaarden:

1° als de intrekking is gebeurd binnen de in paragraaf 7, derde lid, vermelde termijn om na de ontvangst van het ontwerp van toetsingsrapport bezwaren en opmerkingen te formuleren, beschikt het instellingsbestuur over een vervaltermijn van 60 kalenderdagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De vervaltermijn gaat in op de dag na de betekening van het ontwerp van toetsingsrapport;

2° als de intrekking is gebeurd voor de betekening van een in paragraaf 7, derde lid, vermeld ontwerp van toetsingsrapport, beschikt het instellingsbestuur over een vervaltermijn van 60 kalenderdagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De vervaltermijn gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag toets nieuwe opleiding.

De accreditatieorganisatie bepaalt bij reglement de vorm en inhoud van het dossier dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

Indien een aanvraag niet voldoet aan deze regelen, biedt de accreditatieorganisatie de gelegenheid binnen een daartoe gestelde termijn het verzuim te herstellen. Indien van deze gelegenheid geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt, wordt de aanvraag niet-ontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen omtrent deze procedure vaststellen in het in het tweede lid bedoelde reglement.

§7. De accreditatieorganisatie behandelt de ontvankelijke aanvragen binnen een ordetermijn van 4 maanden, die ingaat de dag na deze van ontvangst. De termijn wordt berekend van maand tot maand en van dag tot dag. De dag van ontvangst van de aanvraag is in de termijn begrepen.

De bevindingen van de accreditatieorganisatie worden neergelegd in een toetsingsrapport. Een toetsingsrapport is positief indien de accreditatieorganisatie in redelijkheid uit de aanvraag meent te kunnen opmaken dat de nieuwe opleiding de toets inzake de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen met goed gevolg zal kunnen doorstaan. De methodologische regelen die daarbij benevens het krachtens het in artikel II.26 bedoelde verdrag vastgestelde toetsingskader worden gehanteerd, worden vastgelegd in een reglement, dat, vooraleer het van toepassing wordt, door de Vlaamse Regering moet worden bekrachtigd.”

De accreditatieorganisatie bezorgt vóór het verstrijken van de ordetermijn van 4 maanden een ontwerp van toetsingsrapport aan het instellingsbestuur, dat in staat wordt gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervalttermijn van 10 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het ontwerp. De accreditatieorganisatie bepaalt in het in artikel II.27 bedoelde reglement de procedurele regelen overeenkomstig dewelke de bezwaren en opmerkingen worden behandeld.

De ordetermijn van 4 maanden, vermeld in het eerste lid, wordt verlengd tot 6 maanden ingeval de opmerkingen en de bezwaren van het instellingsbestuur van die aard zijn dat de accreditatieorganisatie tot een bijkomend advies van deskundigen wordt genoopt.

De ordetermijn van 4 maanden, vermeld in het eerste lid, wordt ingeval van intrekking van een aanvraag toets nieuwe opleiding geschorst vanaf de intrekking van de aanvraag tot en met de datum van de betekening van de herindiening ervan.

§8. De Vlaamse Regering neemt het besluit houdende erkenning van een nieuwe opleiding binnen een ordetermijn van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het toetsingsrapport van de accreditatieorganisatie. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling. De nieuwe opleiding wordt geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar volgend op het einde van het academiejaar waarin voor de eerste maal de voor de nieuwe opleiding bepaalde studieomvang geheel doorlopen werd.”

Bijlage 4:

- *Sjabloon 'Aanvraagdossier ambtshalve geregistreeerde opleidingen: toets macrodoelmatigheid, toets nieuwe opleidingen'*
- *Toelichting bij de procedure voor het beoordelen van de macrodoelmatigheid van nieuwe opleidingen voor ambtshalve geregistreeerde opleidingen*

COMMISSIE HOGER ONDERWIJS VLAANDEREN
SJABLOON AANVRAAGDOSSIER AMBTSHALVE GEREgistREERDE
INSTELLINGEN
MACRODOELMATIGHEIDSTOETS M.H.O. OP
TOETS NIEUWE OPLEIDING

Opzet en structuur

Dit sjabloon met richtlijnen voor het aanvraagdossier voor ambtshalve geregistreeerde instellingen is bestemd voor de aanvraag van de Macrodoelmatigheidstoets bij de Commissie Hoger Onderwijs (Codex Hoger Onderwijs, art. II. 153).

Voor het verder verloop van de procedure, e.g. de toets nieuwe opleiding wordt verwezen naar het Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen 2de ronde (25.01.13) van de NVAO.

Voor de aanvraag van de Macrodoelmatigheidstoets moet volgende informatie worden verstrekt:

- de informatie vermeld onder rubriek I - DE INSTELLING EN DE NIEUWE OPLEIDING
- de informatie gevraagd onder rubriek II – INFORMATIE ENKEL BESTEMD VOOR DE MACRODOELMATIGHEIDSTOETS;
- eventuele bijkomende informatie die de aanvrager relevant acht voor de aanvraag macrodoelmatigheidstoets.

I. DE INSTELLING EN DE NIEUWE OPLEIDING

1. de instelling³ die de nieuwe opleiding aanvraagt en de vestiging(en) waar de opleiding zal worden aangeboden in geval van erkenning
  - a. naam instelling:
  - b. aard instelling (ambtshalve geregistreeerd / niet-ambtshalve geregistreeerd):
  - c. adres instelling:
  - d. vestiging(en) opleiding:
  - e. tel/fax instelling:

---

³ Als meerdere instellingen bij de nieuwe opleiding worden betrokken, dan moeten de gegevens van alle instellingen worden vermeld. Bij voorkeur wordt slechts één contactpersoon genoemd.

- f. e-mailadres instelling:
  - g. website:
  - h. naam en functie contactpersoon:
  - i. tel contactpersoon:
  - j. e-mail contactpersoon:
2. de naam van de nieuwe opleiding
  3. de afstudeerrichtingen in voorkomend geval
  4. in voorkomend geval de opleidingsvarianten zoals decretaal omschreven, Codex Hoger Onderwijs, art. II. 144 §1)
  5. de onderwijstaal gebruikt in de nieuwe opleiding
  6. niveau en oriëntatie:
    - a. professioneel gerichte bachelor
    - b. bachelor na bachelor
    - c. academisch gerichte bachelor
    - d. master
    - e. master na master
  7. de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding c.q. referentiekader in het jongste visitatierapport
  8. de opleidingsspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding (indien verschillend van de domeinspecifieke leerresultaten)
  9. het studiegebied of (delen van) studiegebieden
  10. nieuwe opleiding voor Vlaanderen: ja/nee. Indien ‘nee’, welke opleiding wordt ingeruild
  11. de studieomvang van de nieuwe opleiding uitgedrukt in studiepunten
  12. de graad waartoe de nieuwe opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en in voorkomend geval de specificatie van de graad
  13. in voorkomend geval de titel die houders van de graad van deze nieuwe opleiding kunnen voeren
  14. de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgopleidingen, de vereiste vooropleidingen en toegangsvoorwaarden, zoals bedoeld in het Hoger

Onderwijsregister en rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden voorgeschreven in Titel 4, onderafdeling 3 en 4 van de Codex Hoger Onderwijs :

- a) wat de opleidingen betreft aangevraagd door universiteiten en hogescholen:
  - a) voor een bacheloropleiding in het hoger professioneel onderwijs:
    - a) de bacheloropleiding(en) (Banaba's) die er rechtstreeks op volgen met de bijkomende voorwaarden;
    - b) de masteropleidingen die erop volgen met de bijkomende voorwaarden bedoeld in artikel II. 183;
    - c) de vermelding: "geen vervolgopleiding";
  - b) voor een bacheloropleiding in het academisch onderwijs c.q. afstudeerrichting binnen een bacheloropleiding in het academisch onderwijs:
    - a) de masteropleiding(en) die er rechtstreeks op aansluiten overeenkomstig artikel II. 182 §2, eerste volzin;
    - b) c.q. de masteropleiding(en) die er op aansluiten overeenkomstig artikel II. 182, § 2, tweede volzin;
    - c) eventueel de andere masteropleiding(en);
    - d) c.q. de vermelding "geen rechtstreekse vervolgopleiding";
  - c) voor een masteropleiding :
    - a) de bacheloropleiding c.q. afstudeerrichting waarop de masteropleiding rechtstreeks aansluit;
    - b) in voorkomend geval: de bacheloropleiding(en) c.q. afstudeerrichting(en) waarop de masteropleiding aansluit overeenkomstig artikel II. 182, §2, tweede volzin;
    - c) in voorkomend geval: de bacheloropleiding(en) bedoeld in artikel II. 183;
    - d) eventueel de andere bacheloropleiding(en);
    - e) in voorkomend geval: de masteropleidingen die erop volgen overeenkomstig artikel II. 190 §2, eerste volzin;
    - f) in voorkomend geval: de masteropleidingen die erop volgen met de bijkomende voorwaarden bedoeld in artikel II. 190, §2, tweede volzin;
  - d) voor een masteropleiding die volgt op een andere masteropleiding:

- a) de masteropleiding(en) waarop de masteropleiding volgt;
  - b) eventueel de andere masteropleidingen met de bijkomende voorwaarden;
  - e) voor een bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding:
    - a) de bacheloropleiding(en) waarop de bacheloropleiding volgt;
    - b) eventueel de andere bacheloropleidingen met de bijkomende voorwaarden.
  - b) wat de nieuwe opleidingen betreft aangeboden door de andere instellingen voor hoger onderwijs: de voor de studenten nuttige gegevens met betrekking tot de vooropleidingseisen en de mogelijke vervolgoopleidingen binnen de instellingen zelf.
15. het academiejaar waarin de opleiding in geval van erkenning voor het eerst zal worden aangeboden
16. het advies van de associatie waarvan de instelling lid is, dit stuk wordt aan het dossier toegevoegd

II. INFORMATIE BESTEMD VOOR DE MACRODOELMATIGHEIDSTOETS

Geef bondig (1 à 2 pagina's) een algemene samenvatting van uw argumentatie bij invulling van de decretale criteria.

Toon aan hoe de volgende criteria ingevuld worden (zie hiervoor ook de 'Toelichting bij de procedure'). Geef hierbij telkens bijzondere aandacht aan de aangegeven aandachtspunten.

1. Het bestaande aanbod van opleidingen en in voorkomend geval de andere aanvragen van verwante opleidingen

- Geef een situering van de voorgestelde opleiding in het bestaande aanbod op instellingsniveau, associatie- en binnen Vlaanderen, met aanduiding van differentiëring tegenover andere gelijkaardige of verwante opleidingen.
- Toon aan dat er specifieke redenen zijn voor een grotere regionale spreiding.

2. Het aantal studenten in dezelfde of aanverwante opleidingen

- Geef een zo precies mogelijke raming van studentenaantallen die kunnen verwacht worden (minimum- en maximumverwachting) voor de opleiding of aanverwante opleidingen, met nauwkeurige aanduiding van hypothesen en werkwijze. Vermeld hierbij in te schatten mogelijke gevolgen voor de inschrijvingen voor andere opleidingen.
- Geef een raming van te verwachte aantallen diploma's.

3. De te verwachten vraag naar afgestudeerden hoger onderwijs in het algemeen en in de betreffende of aanverwante opleidingen in het bijzonder

- Toon (aan de hand van de ontwikkelingen op niveau van de sector of binnen dit domein) aan dat er een voldoende belangstelling voor de opleiding kan worden verwacht. Geef hierbij een zo precies mogelijke raming van de te verwachte vraag naar afgestudeerden hoger onderwijs in het algemeen en in de betreffende of aanverwante opleidingen in het bijzonder. Geef hierbij een beschrijving voor welke (groepen van) bedrijven dit relevant kan zijn en hoe hun economische situatie/groei wordt ingeschat.
- Toon tevens de mogelijke effecten aan op de aantallen studenten in gelijkaardige en verwante opleidingen.
- Indien van toepassing, geef bijkomende bijzondere motiveringen, zoals bv. levensbeschouwelijke aspecten, om de aanvraag bijkomend te motiveren.

4. De maatschappelijke relevantie van de opleiding

- Toon aan dat er een voldoende en naar verwachting duurzame behoefte op de arbeidsmarkt bestaat voor deze opleiding.
- Geef een beschrijving van eventuele andere elementen van maatschappelijke relevantie buiten deze van de arbeidsmarktbehoefte.
- Toon aan dat er eventuele belangrijke wetenschappelijke ontwikkelingen bestaan waarvan de voortzetting en verspreiding deze opleiding verantwoordt.
- Geef hierbij aan of er bijzondere motieven tot internationale samenwerking bestaan (studentenuitwisseling,...).

5. De door de instellingen gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten:

Het dossier dient de door de NVAO gevalideerde of de door de opleiding voorgestelde domeinspecifieke leerresultaten – indien de validatie nog niet heeft plaatsgehad – te bevatten, opgesteld conform de VLUHR-handleiding.

- a. Beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten eigen aan de voorgestelde nieuwe opleiding. Indien het dossier een bestaande opleiding betreft, evenwel nieuw aan een instelling, en waarvan de domeinspecifieke leerresultaten reeds door de NVAO gevalideerd zijn, moeten deze overgenomen worden. Indien het dossier een in Vlaanderen nieuwe opleiding betreft, of indien de domeinspecifieke leerresultaten van een reeds bestaande opleiding nog niet door de NVAO gevalideerd zijn, dan moeten de domeinspecifieke leerresultaten opgesteld zijn conform de VLUHR-handleiding c.q. referentiekader in het jongste visitatierapport;
- b. Beschrijving van de relatie tussen het programma en de domeinspecifieke/opleidingsspecifieke leerresultaten van de voorgestelde opleiding.

III. Naast deze informatiegegevens kan de aanvrager relevante bijkomende informatie t.b.v. de macrodoelmatigheidstoets toevoegen. Dit kan bv. Informatie zijn uit het toetsingskader, m.n. de volgende punten:

1. Generieke kwaliteitswaarborg 1: Beoogd eindniveau
2. Generieke kwaliteitswaarborg 2: Onderwijsproces
3. Generieke kwaliteitswaarborg 3: Evaluatie

Commissie Hoger Onderwijs Vlaanderen

Toelichting bij de procedure voor het beoordelen van de macrodoelmatigheid van nieuwe opleidingen voor ambtshalve geregistreerde instellingen

1. Situering

- 1.1.** De Commissie Hoger Onderwijs, ingesteld krachtens Art. II. 23 van de Codex Hoger Onderwijs, heeft als één van haar opdrachten het uitbrengen van een oordeel over de macrodoelmatigheid van nieuwe opleidingen voor de “ambtshalve geregistreerde instellingen”, dat zijn de in de Codex Hoger Onderwijs vermelde hogescholen en universiteiten, alsmede enkele instellingen erkend voor postinitieel onderwijs en de erkende faculteiten voor protestantse godgeleerdheid.
- 1.2.** De hierna beschreven procedure voor de beoordeling van de macrodoelmatigheid van een nieuwe opleiding door de Commissie Hoger Onderwijs is de eerste fase van een aanvraagproces dat kan leiden tot de erkenning van een nieuwe opleiding door de Vlaamse regering, waarna de opleiding op het Hoger Onderwijsregister wordt geplaatst en door de betrokken instelling kan worden aangeboden.
- De eerste stap is de aanvraag bij de Commissie Hoger Onderwijs en het oordeel omtrent de macrodoelmatigheid door de Commissie Hoger Onderwijs.
  - Ingeval de Commissie Hoger Onderwijs de macrodoelmatigheid negatief heeft beoordeeld of binnen de gegeven termijn van 90 dagen geen oordeel heeft uitgebracht, staat de mogelijkheid open om een tweede aanvraag in te dienen bij de Vlaamse regering, die dan oordeelt over de macrodoelmatigheid.
  - Als de instelling een positief oordeel over de macrodoelmatigheid heeft verkregen van de Commissie Hoger of van de Vlaamse regering, of als de Vlaamse regering binnen de gegeven termijn van 30 dagen geen oordeel heeft uitgebracht, dan en pas dan kan de aanvraag voor de toets nieuwe opleidingen worden ingediend bij de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie).
  - Indien het toetsingsrapport van de NVAO een positieve conclusie inhoudt kan de Vlaamse regering de opleiding erkennen en in het Hoger Onderwijsregister laten plaatsen.
- 1.3.** De basisregelen van de procedure worden aangeduid in de Codex Hoger Onderwijs, art. II. 153. De Commissie Hoger Onderwijs stelde een aanvraagsjabloon op t.b.v.

instellingen.

Dit sjabloon vraagt naar een opsomming van:

- informatie-elementen betreffende de instelling en de nieuwe opleiding;
- informatie-elementen dienstig voor de Commissie Hoger Onderwijs voor het oordeel over de macrodoelmatigheid;
- eventuele bijkomende informatie-elementen die de aanvrager nuttig acht voor de macrodoelmatigheidstoets.

2. Procedure

2.1. Aanvraag en dossiersamenstelling

De aanvraag voor de toetsing van de macrodoelmatigheid wordt ingediend bij de Commissie Hoger Onderwijs ten laatste op 1 maart van het kalenderjaar voorafgaand aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding voor het eerst zal kunnen aanbieden. (b.v. in te dienen voor 1 maart 2015 voor een opleiding die men wil kunnen aanbieden vanaf het academiejaar 2016-2017). De aanvraag wordt in papieren versie in vijfvoud ingediend per aangetekend schrijven of tegen afgifte van een ontvangstbewijs door de voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs of door een door hem/haar aangewezen ambtenaar van de administratie hoger onderwijs. De datum van de poststempel of van het ontvangstbewijs geldt als vaste datum van de ontvangst.

De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel over de ingediende aanvragen uiterlijk uit op 1 juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

Bij de aanvraag dient een aanvraagdossier gevoegd te worden, waarbij gebruik gemaakt wordt van de sjabloon die hiervoor is opgesteld. De sjabloon is beschikbaar op schriftelijk verzoek in elektronische vorm en kan tevens gedownload worden op de website van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, hoger onderwijs (www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs).

De aanvraagdocumenten dienen zowel elektronisch als op papier (in vijfvoud) aangeleverd te worden. Aanvullende bijlagen kunnen op papier en/of elektronisch aangeleverd worden.

De aanvraag op papier dient in vijfvoud gericht te worden naar:

Em. Prof. Dr Luc François
Voorzitter Commissie Hoger Onderwijs
t.a.v. Beatrijs Craps, secretaris
p.a. Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Departement Onderwijs en Vorming
Commissie Hoger Onderwijs
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15 – lokaal 6 A 12
1210 Brussel

De elektronische aanvraag dient **tegelijkertijd** gericht te worden aan:

Beatrijs.craps@ond.vlaanderen.be

2.2. Onderzoek van ontvankelijkheid en volledigheid van het dossier

De Commissie Hoger Onderwijs onderzoekt zo spoedig als mogelijk of het aanvraagdossier volledig en volgens de voorschriften is ingediend.

Daarnaast wordt nagegaan of de aanvraag voldoet aan de decretale bepalingen terzake, zoals de bij decreet bepaalde onderwijsbevoegdheid van de instelling, of het dossier tijdig werd ingediend voor de mogelijke aanbieding van de opleiding in het voorgestelde academiejaar, of desgevallend aangeduid is welke bestaande opleiding wordt afgebouwd parallel met de uitbouw van de nieuwe opleiding, de onderwijstaal van de opleiding (eventueel dossier anderstalige opleiding en/of vrijstelling equivalentievoorwaarde toevoegen), of er een positief advies is van de betrokken associatie.

Indien een dossier niet volledig is of niet volgens de voorschriften is ingediend brengt de Commissie Hoger Onderwijs dat per brief en met een mailbericht onverwijld ter kennis van de instelling en geeft zij aan de instelling de gelegenheid het dossier te vervolledigen binnen de door de Commissie Hoger Onderwijs aangegeven termijn. Indien een aanvraag niet voldoet aan de decretale bepalingen brengt de Commissie Hoger Onderwijs dat per brief en met een mailbericht onverwijld ter kennis van de instelling en geeft ze aan de instelling de gelegenheid op deze vaststellingen te antwoorden binnen de door de Commissie Hoger Onderwijs aangegeven termijn.

Wanneer binnen de gegeven termijn niet afdoend is geantwoord op opmerkingen inzake essentiële decretale bepalingen, of wanneer gevraagde aanvullingen van het dossier niet of niet op afdoende wijze werden aangeleverd, kan de Commissie Hoger Onderwijs de aanvraag in dit stadium onontvankelijk verklaren; de voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs deelt deze beslissing bij aangetekend schrijven en per mailbericht mede aan de instelling; hij deelt de beslissing ter informatie mede aan de Vlaamse minister bevoegd voor hoger onderwijs, en desgevallend aan de associatie waarvan de instelling deel uitmaakt.

In de andere gevallen neemt de Commissie Hoger Onderwijs het aanvraagdossier in behandeling, onverminderd de mogelijkheid van een nader onderzoek omtrent het voldoen aan decretale bepalingen, wanneer dat om redenen van zorgvuldigheid is

aangewezen.

De Commissie Hoger Onderwijs deelt het aanvraagdossier mede aan de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad en verzoekt haar daarover advies te verstrekken binnen een termijn die ze aangeeft.

2.3. Onderzoek ten gronde van het aanvraagdossier

2.3.1. Onderzoek van de situering van de opleiding in het bestaande aanbod van opleidingen en in voorkomend geval de andere aanvragen van verwante nieuwe opleidingen.

De Commissie Hoger Onderwijs gaat na in welke mate de voorgestelde opleiding een nieuwe opleiding is in Vlaanderen, dan wel een bestaande opleiding die door de betrokken instelling nieuw wordt aangeboden.

De Commissie Hoger Onderwijs gaat na hoe de opleiding zich differentieert tegenover bestaande gelijkaardige en/of verwante opleidingen in Vlaanderen en eventueel in andere landen.

De Commissie Hoger Onderwijs gaat na welke gelijkaardige of verwante opleidingen worden aangeboden in Vlaanderen, welke de regionale spreiding van het aanbod is . Tevens doet de Commissie Hoger Onderwijs nazicht van gebeurlijk overleg en afstemming binnen de betrokken instelling en de associatie en tussen instellingen en associaties.

De Commissie Hoger Onderwijs gaat na of er voorafgaand aan de aanvraag overleg en afstemming geweest is binnen de betrokken instelling en associatie, tussen instellingen op lokaal of regionaal vlak, tussen associaties, of op een hoger niveau en welk het resultaat daarvan is.

De Commissie Hoger Onderwijs gaat na of er eventueel op voldoende wijze wordt aangetoond dat er specifieke redenen zijn voor een grotere regionale spreiding van het onderwijsaanbod.

De Commissie Hoger Onderwijs doet dit alles op basis van de informatie die zij in het aanvraagdossier vindt en uit bijkomende informatie van websites en relevante databanken.

2.3.2. Onderzoek naar het aantal studenten in dezelfde of aanverwante opleidingen.

De Commissie Hoger Onderwijs doet dit op basis van een zo precies mogelijke raming van de studentenaantallen die kunnen verwacht worden (minimum- en maximum verwachting) voor de opleiding of aanverwante opleidingen, met nauwkeurige aanduiding van hypothese en werkwijze. Hierbij wordt aandacht geschonken aan de in te schatten mogelijke gevolgen voor inschrijvingen voor andere opleidingen. Tevens wordt rekening gehouden met een raming van te

verwachte aantallen diploma's en volgens welke trend zich deze aantallen ontwikkelen.

2.3.3. Nazicht van de te verwachten vraag naar afgestudeerden hoger onderwijs in het algemeen en in de betreffende of aanverwante opleidingen in het bijzonder.

Nazicht van de doelmatigheid van de aanbidding van de opleiding door de betrokken instelling. Hierbij wordt -aan de hand van de ontwikkelingen op niveau van de sector of binnen dit domein en op basis van een beschrijving voor welke (groepen van) bedrijven dit relevant kan zijn en hoe hun economische situatie/groei wordt ingeschat- gekeken naar de te verwachte vraag naar afgestudeerden hoger onderwijs in het algemeen en in de betreffende of aanverwante opleidingen in het bijzonder. De Commissie Hoger Onderwijs gaat na of er op voldoende wijze wordt aangetoond dat er een voldoende belangstelling voor de opleiding kan worden verwacht. Hierbij wordt gekeken naar het aantal studenten in dezelfde of aanverwante opleidingen.

De Commissie Hoger Onderwijs gaat na of op voldoende wijze wordt aangetoond welk desgevallend het effect kan zijn op de aantallen studenten in gelijkaardige en verwante opleidingen.

De Commissie Hoger Onderwijs gaat na of er eventueel op voldoende wijze bijzondere motiveringen, zoals bv. levensbeschouwelijke aspecten, worden aangetoond voor de aanvraag van de nieuwe opleiding.

2.3.4. Nazicht van de maatschappelijke relevantie van de opleiding.

De Commissie Hoger Onderwijs gaat na of op voldoende wijze is aangetoond dat er voor deze opleiding een voldoende en naar verwachting duurzame behoefte is op de arbeidsmarkt, of dat er een belangrijke maatschappelijke relevantie van de opleiding bestaat ook al is deze niet zichtbaar op de arbeidsmarkt.

De Commissie Hoger Onderwijs gaat na of er belangrijke wetenschappelijke ontwikkelingen worden aangetoond waarvan de verspreiding of de voortzetting deze opleiding in voldoende mate verantwoordt.

De Commissie Hoger Onderwijs gaat na of er bijzondere motieven worden aangetoond van internationale samenwerking of bijzondere mogelijkheden voor de positionering voor de aantrekking en uitwisseling van studenten op internationaal vlak.

2.3.5. Het dossier bevat de door de NVAO gevalideerde en/of de door de betrokken opleidingen gezamenlijk voorgestelde domeinspecifieke leerresultaten (indien nog niet gevalideerd, ten laatste op 30 april aan de Commissie Hoger Onderwijs te bezorgen), opgesteld conform de VLUHR-sjabloon en de VLUHR-handleiding of conform het referentiekader in het jongste visitatierapport.

A. beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten eigen aan de voorgestelde nieuwe opleiding.

De beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten zijn een vertaling van het (gevalideerde) domeinspecifieke leerresultatenkader en passen (daardoor) binnen het Vlaamse kwalificatieraamwerk.

Indien geen gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten beschikbaar zijn, omdat het om een opleiding gaat die in Vlaanderen nog niet bestaat, formuleert de instelling een voorstel voor domeinspecifieke leerresultaten. Zij volgt daarbij de richtlijnen zoals verwoord in de VLUHR-handleiding. Indien nog geen gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten beschikbaar zijn voor een opleiding die wel reeds in Vlaanderen aangeboden wordt, sluit de opleiding zich aan bij het referentiekader in het jongste visitatierapport.

M.a.w.:

Indien het gaat om nog niet door NVAO gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten, die:

- Een opleiding betreffen die nieuw is voor de aanvragende instelling, maar niet nieuw is voor Vlaanderen, wordt het referentiekader van het jongste visitatierapport gevolgd;
- Een opleiding betreffen die nieuw is voor de instelling én nieuw is voor Vlaanderen, wordt de VLUHR-handleiding gevolgd.

2.4. Bijkomende mogelijkheden voor onderzoek van het dossier

2.4.1. De voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs kan de betrokken instelling verzoeken binnen een vastgestelde termijn nadere inlichtingen en verduidelijkingen te verschaffen bij een dossier en eventueel een woordvoerder uitnodigen om mondeling toelichting te verstrekken als de commissie van oordeel is dat de voorliggende elementen onvoldoende zijn om een gefundeerd oordeel te kunnen vellen.

2.4.2. Als de Commissie Hoger Onderwijs naar aanleiding van het onderzoek van de macrodoelmatigheid van een voorgestelde opleiding van oordeel is dat een betere afstemming van het opleidingsaanbod moet overwogen worden, kan

zij vragen aan de VLUHR en aan de betrokken instellingen en associaties om daarover binnen de door haar vastgestelde termijnen een advies te verstrekken.

2.4.3. De Commissie Hoger Onderwijs maakt bij haar onderzoek tevens gebruik van de gegevens beschikbaar in de Databank Tertiair Onderwijs en van eventuele beschikbare gegevens omtrent vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

2.5. Het toetsingsrapport over de macrodoelmatigheid

In het toetsingsrapport worden na de vermelding van de identificatiegegevens van de opleiding de voornaamste uitkomsten van het onderzoek van de hiervoor vermelde punten. weergegeven:

- het bestaande aanbod van opleidingen en in voorkomend geval de andere aanvragen van verwante opleidingen;
- het aantal studenten in dezelfde of aanverwante opleidingen;
- de te verwachte vraag naar afgestudeerden hoger onderwijs in het algemeen en in de betreffende of aanverwante opleidingen in het bijzonder;
- de maatschappelijke relevantie van de opleiding;
- de door de instellingen gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten.

Tenzij de aanvraag om wettelijke redenen niet kan worden aangenomen besluit de Commissie Hoger Onderwijs tot een globaal positief oordeel over de macrodoelmatigheid van de opleiding wanneer zij over de hierboven vermelde criteria een positief oordeel heeft geveld. In het rapport kan tevens melding gemaakt worden van de voornaamste elementen van de adviezen van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) en kan de Commissie Hoger Onderwijs de argumentatie daarvan betrekken in de motivering van haar beoordeling. Zowel bij een positief globaal oordeel als bij een negatief globaal oordeel kan de Commissie Hoger Onderwijs algemene of specifieke aanbevelingen toevoegen omtrent een wenselijke nadere afstemming van het aanbod van gelijkaardige of verwante opleidingen.

2.6. Kennisgeving van het toetsingsrapport over de macrodoelmatigheid

De voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs deelt binnen de decretale termijn van 90 dagen na de uiterste datum van ontvangst van de aanvraag (1 maart) het toetsingsrapport per aangetekend schrijven en per mailbericht mede aan de instelling. Hij deelt het rapport ter informatie mede aan de Vlaamse minister bevoegd voor hoger onderwijs en desgevallend aan de associatie waarvan de instelling deel uitmaakt.

Bijlage 5:

Uittreksel uit de Codex Hoger Onderwijs betreffende de taalregeling in het hoger onderwijs

Codex Hoger Onderwijs: taalregeling hoger onderwijs

Hoofdstuk 8. Taalregeling

Afdeling 1. Algemene bepaling

“Art. II.260.²⁶⁴ *De bestuurstaal in de hogescholen en universiteiten is het Nederlands.*

Afdeling 2. Onderwijstaal in initiële bachelor- en masteropleidingen

Art. II.261.²⁶⁵ §1. *De onderwijstaal in de hogescholen en universiteiten is het Nederlands.*

In de initiële bachelor-en masteropleidingen kan evenwel een andere onderwijstaal dan het Nederlands worden gebruikt, conform de bepalingen in deze afdeling. Als een instelling gebruik wil maken van die mogelijkheid, moeten de waarborgen inzake kwaliteit en democratisering, vermeld in artikel II.270 en II.271 vervuld zijn voorafgaand aan de start van de opleiding.

§2. *Een instelling kan in de volgende gevallen beslissen dat in initiële bachelor-en masteropleidingen voor opleidingsonderdelen een andere onderwijstaal dan het Nederlands wordt gebruikt:*

1° de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;

2° de opleidingsonderdelen die gedoceerd worden door anderstalige gastprofessoren;

3° de anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs;

4° de opleidingsonderdelen waar uit de expliciet gemotiveerde beslissing de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding blijkt.

§3. *Een anderstalige initiële bacheloropleiding is een initiële bacheloropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 18,33% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.*

Een anderstalige initiële masteropleiding is een initiële masteropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 50% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

§4. *Voor de berekening van de grenzen, vermeld in paragraaf 3, worden de opleidingsonderdelen, vermeld in paragraaf 2, 1° en 3°, niet meegeteld.*

§5. *In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, wordt het onderwijs in de professioneel gerichte bacheloropleiding in de scheepswerktuigkunde en de academisch gerichte bachelor- en masteropleiding in de nautische wetenschappen in het Nederlands en het Frans gegeven*

Art. II.262.²⁶⁶ §1. *Een instelling kan enkel een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aanbieden als het om opleidingsprogramma's gaat die specifiek voor buitenlandse studenten zijn ontworpen of als de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding op voldoende wijze aangetoond kunnen worden.*

§2. *De instelling kan een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aanbieden op voorwaarde dat er in de Vlaamse Gemeenschap een equivalente initiële bachelor- of*

masteropleiding wordt aangeboden waarbij de student een opleidingstraject volledig in het Nederlands kan volgen. De opleidingsonderdelen, vermeld in artikel II.261, §2, 1° en 3°, worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

Behoudens in de gevallen dat er een vrijstelling van de equivalentievoorwaarde werd verleend, moeten de studenten op elk moment de garantie hebben dat er binnen de Vlaamse Gemeenschap een equivalente initiële bachelor-of masteropleiding wordt aangeboden.

De instellingen kunnen de equivalente initiële bachelor-of masteropleiding aanbieden als een gezamenlijk georganiseerde opleiding. Alle opleidingsonderdelen van deze gezamenlijk georganiseerde equivalente bachelor- of masteropleiding worden door de studenten op 1 vestiging gevolgd.

De voorwaarde vermeld in het derde lid is niet van toepassing op de volgende opleidingen:
1° de equivalente opleiding master in de ingenieurswetenschappen, fotonica, gezamenlijk aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel;
2° de equivalente opleiding master in de geografie, gezamenlijk aangeboden door de Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel;
3° de gezamenlijk georganiseerde equivalente opleidingen die van de Commissie Hoger Onderwijs de toelating hebben gekregen om het volgen van de onderwijsactiviteiten te spreiden over meer dan 1 vestiging. De aanvragen tot afwijking worden door de Commissie Hoger Onderwijs behandeld overeenkomstig de procedure beschreven in artikel II.263;
4° de equivalente opleiding master in de ingenieurswetenschappen : biomedische ingenieurstechnieken, gezamenlijk aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel.

De instelling kan in het kader van de procedure, vermeld in artikel II.264, een vrijstelling van de equivalentievoorwaarde aanvragen.

Art. II.263.²⁶⁷ §1. *Als een instelling een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding wil aanbieden, dient ze een aanvraag in bij de Commissie Hoger Onderwijs.*

De aanvragen en het bijbehorende dossier worden ingediend:

1° in het geval het een bestaande initiële bachelor- of masteropleiding betreft, uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de anderstalige initiële bachelor- of master georganiseerd zal worden;
2° in het geval het een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding betreft zoals vermeld in artikel II.150, samen met het aanvraagdossier macrodoelmatigheid nieuwe opleiding zoals vermeld in artikel II.153, §2.

(lid verv. bij OD XXIV, art. VI.10, inw. 01.09.2014)

§2. *De Commissie Hoger Onderwijs brengt een oordeel uit op basis van de volgende criteria waaraan cumulatief voldaan moet worden :*

1° binnen de Vlaamse Gemeenschap wordt een equivalente initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden, als vermeld in artikel II.262, §2, behalve bij een voorafgaand besluit van de Vlaamse Regering houdende vrijstelling van de equivalentievereiste voor die anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding;
2° de aanwezigheid van voldoende garanties inzake kwaliteit en democratisering, vermeld in artikel II.270 en II.271;
3° de aanwezigheid van een verantwoording die de meerwaarde voor de student en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding aantoont;
4° de naleving van het maximumpercentage van 6% c.q 35%, vermeld in artikel II.266, op basis van het overzicht van de anderstalige initiële bachelor- c.q masteropleidingen die in het lopende academiejaar worden aangeboden.

§3. De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel uit:

1° in het geval het een bestaande initiële bachelor- of masteropleiding betreft, uiterlijk op 31 januari van hetzelfde academiejaar;

2° in het geval het een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding betreft, samen met het oordeel over de macrodoelmatigheid van de opleiding zoals vermeld in artikel II.153, §3.

De Commissie Hoger Onderwijs bezorgt haar oordeel aan het instellingsbestuur en aan de Vlaamse Regering.

267 Artikel II.263. : Structuurdecreet, artikel 91ter.

Bij een negatief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs kan de instelling binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen die ingaat op de dag na ontvangst van de beslissing van de Commissie Hoger Onderwijs, beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering neemt een beslissing binnen een vervaltermijn van 30 kalenderdagen die ingaat op de dag na ontvangst van het beroepschrift.

Bij een positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs, tenzij de Vlaamse Regering binnen een vervaltermijn van 45 kalenderdagen alsnog negatief oordeelt, of bij een positieve beslissing van de Vlaamse Regering:

1° krijgt de instelling in het geval het een bestaande initiële bachelor- of masteropleiding betreft, van rechtswege de toelating om de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding te organiseren;

2° vraagt de instelling in het geval het een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding betreft, de toets nieuwe opleiding aan bij de accreditatieorganisatie, binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na het verstrijken van de vervaltermijn van 45 kalenderdagen na het positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs.

Indien de Commissie Hoger Onderwijs geen oordeel velt uiterlijk op de data vermeld in deze paragraaf of indien de Vlaamse Regering geen beslissing neemt naar aanleiding van een beroepschrift op de in deze paragraaf vastgestelde momenten, wordt het oordeel of de beslissing geacht negatief te zijn.

(§ vervangen bij OD XXIV, art. VI.10, inw. 01.09.2014)

§4. Als het aantal positieve beoordelingen zou kunnen leiden tot een overschrijding van de maximumpercentages, vermeld in artikel II.266, legt de Commissie Hoger Onderwijs de beoordeelde dossiers voor aan de Vlaamse Regering, samen met een ranglijst. De Vlaamse Regering neemt in voorkomend geval de beslissing. In geval de Vlaamse Regering afwijkt van de ranglijst voorgesteld door de Commissie Hoger Onderwijs, geeft ze in haar beslissing de redenen daarvoor aan.

Art. II.264.²⁶⁸ §1. Een instelling of meerdere instellingen samen kan/kunnen bij de Commissie Hoger Onderwijs een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde indienen voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding. Deze aanvraag, samen met het bijhorende dossier, wordt bij de Commissie Hoger Onderwijs ingediend:

1° samen met de aanvraag voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding overeenkomstig de voorschriften vastgelegd in artikel II.263; ofwel

2° in het geval van een bestaande equivalente opleiding uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar waarop de instelling(en) de betrokken equivalente opleiding wil(len) stopzetten.

De VLUHR bezorgt de Commissie Hoger Onderwijs uiterlijk 1 maand na indiening van het desbetreffende dossier een advies over de gevraagde vrijstelling van de equivalentievoorwaarde.

§2. De Commissie Hoger Onderwijs legt samen met het beoordeelde dossier een advies aan de Vlaamse Regering voor over de gevraagde afwijking van de equivalentievoorwaarde:

1° uiterlijk op 1 december van hetzelfde academiejaar in de volgende gevallen:

- a) als de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde betrekking heeft op de afbouw/stopzetting van een bestaande equivalente opleiding;
- b) als de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde samen ingediend wordt met een aanvraag voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding;

²⁶⁸ Artikel II.264. : Structuurdecreet, artikel 91quater – verv. bij OD XXIV, art. VI.11, inw. 01.09.2014.

2° uiterlijk op 15 april van hetzelfde academiejaar als de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde samen ingediend wordt met de aanvraag van een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding.

§3. De Vlaamse Regering neemt op basis van het advies van de Commissie Hoger Onderwijs een beslissing over de afwijking op de equivalentievoorwaarde:

1° uiterlijk op 15 januari van hetzelfde academiejaar, vermeld in de gevallen opgesomd in paragraaf 2, 1°;

2° uiterlijk op 15 mei van het hetzelfde academiejaar als de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde samen ingediend wordt met de aanvraag van een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding.

Indien de Vlaamse Regering geen beslissing neemt op de in deze paragraaf vastgestelde momenten, wordt de beslissing geacht negatief te zijn.

De Vlaamse Regering deelt deze beslissing mee aan het Vlaams Parlement.

Art. II.265.²⁶⁹ §1. In afwijking van artikel II.262, §2, kan het instellingsbestuur vrij initiële anderstalige bachelor- of masteropleidingen aanbieden enkel en alleen als het gaat om opleidingsprogramma's die specifiek in het kader van het International Course Programme van ontwikkelingsamenwerking voor buitenlandse studenten zijn ontworpen, of als het gaat om anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen die geselecteerd zijn overeenkomstig de bepalingen van een Europees programma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen multidiplomering of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld of als het gaat om onderzoeksmasters, vermeld in artikel II.157.

§2. In afwijking van artikel II.262, §2, kan de Vlaamse Regering een lijst opstellen van anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen of van anderstalige afstudeerrichtingen van initiële bachelor- of masteropleidingen die in het kader van een School of Arts worden aangeboden, waarbij niet moet voorzien worden in een equivalente opleiding.

§3. In afwijking van artikel II.262, §2, kan een instelling voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding die gezamenlijk wordt georganiseerd met een instelling buiten de Vlaamse Gemeenschap een afwijking van de equivalentieregel vragen bij de Vlaamse Regering. De instelling dient daartoe een aanvraag in uiterlijk op 1 maart van het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar dat de instelling de gezamenlijke anderstalige opleiding voor het eerst wil organiseren. In het aanvraagdossier geeft de instelling duidelijk aan dat de gezamenlijke anderstalige opleiding een gezamenlijk programma bevat, bekrachtigd wordt met een gezamenlijk diploma en dat de expertise van de opleidingsonderdelen die buiten de Vlaamse Gemeenschap georganiseerd worden, niet in Vlaamse Gemeenschap aanwezig is. De Vlaamse Regering neemt een beslissing uiterlijk op 1 juni van hetzelfde academiejaar.

Afdeling 3. Anderstalig aanbod

Art. II.266.²⁷⁰ §1. *Anderstalige initiële bacheloropleidingen kunnen aangeboden worden binnen een maximumpercentage van 6%, berekend op alle initiële bacheloropleidingen, rekening houdend met de in dit artikel bepaalde voorschriften.*

Anderstalige initiële masteropleidingen kunnen aangeboden worden binnen een maximumpercentage van 35%, berekend op alle initiële masteropleidingen, rekening houdend met de in dit artikel bepaalde voorschriften.

Bij de bepaling van de breuk wordt geen rekening gehouden met de opleidingen, vermeld in artikel II.265.

Bij de bepaling van de breuk wordt voor een opleiding die door een instelling aangeboden wordt in verschillende vestigingen, het aantal vestigingen waar de opleiding aangeboden wordt, zowel geteld in de teller als in de noemer.

Bij de bepaling van de noemer van de breuk worden gezamenlijk georganiseerde opleidingen slechts eenmaal geteld.

Bij de bepaling van de teller van de breuk wordt voor de anderstalige initiële bacheloropleidingen rekening gehouden met :

- 1° de anderstalige initiële bacheloropleidingen, als vermeld in artikel II.261, §3;*
- 2° de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden anderstalige bacheloropleidingen met taalequivalent, voor zover deze nog aangeboden worden in het desbetreffende academiejaar;*
- 3° de initiële bacheloropleidingen die overeenkomstig artikel II.268 beschouwd worden als een anderstalige initiële bacheloropleiding.*

Bij de bepaling van de teller van de breuk wordt voor de anderstalige initiële masteropleidingen rekening gehouden met:

- 1° de anderstalige initiële masteropleidingen, als vermeld in artikel II.261, §3;*
- 2° de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden anderstalige masteropleidingen met taalequivalent, voor zover deze nog aangeboden worden in het desbetreffende academiejaar;*
- 3° de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden anderstalige initiële masteropleidingen, als vermeld in paragraaf 2, voor zover deze nog aangeboden worden in het desbetreffende academiejaar;*
- 4° de initiële masteropleidingen die overeenkomstig artikel II.268 beschouwd worden als een anderstalige initiële masteropleiding.*

§2 De Vlaamse Regering bepaalt het percentage van de omvang aan opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden initiële masteropleidingen als voorwaarde om als anderstalige initiële masteropleiding beschouwd te worden voor de toepassing van de bepaling van het maximumpercentage van 35%. Het vast te stellen percentage ligt tussen 50% en 66%.

Afdeling 4. Postinitiële opleidingen

Art. II.267.²⁷¹ *De instelling bepaalt vrij de onderwijstaal in de bachelor-na-bacheloropleidingen, de master-na-masteropleidingen, de postgraduaatsopleidingen en in de onderwijs- en andere studieactiviteiten die in het kader van permanente vorming als nascholing of bijscholing worden georganiseerd.*

Afdeling 5. Monitoring van het anderstalige aanbod

Art. II.268.²⁷² §1. De Vlaamse Regering maakt jaarlijks een evaluatie van:
1° de verhouding van de omvang van het aantal aangeboden anderstalige
opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, ten opzichte van de totale omvang van

²⁷¹ Artikel II.267. : Structuurdecreet, artikel 91undecies.

²⁷² Artikel II.268. : Structuurdecreet, artikel 91septies.

Pagina 122 van 376

Codex Hoger Onderwijs v4-1 februari 2015

het aantal aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in de niet-
anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen;

2° het aandeel van de omvang van anderstalige opleidingsonderdelen, uitgedrukt in
studiepunten, in het gevolgde opleidingstraject van afgestudeerden in de niet-anderstalige
initiële bachelor- en masteropleidingen.

§2. Als uit de evaluatie, vermeld in paragraaf 1, blijkt dat meer dan 33% van het aantal
afgestudeerden in een niet-anderstalige initiële bachelor- c.q. masteropleiding meer dan
18,33% c.q. 50% van hun studiepunten verworven hebben in opleidingsonderdelen in een
andere taal dan het Nederlands, dan wordt deze opleiding beschouwd als een anderstalige
initiële bachelor- of masteropleiding.

Als uit de evaluatie, vermeld in paragraaf 1, blijkt dat gedurende 2 opeenvolgende
academiejaren ten minste 25% en ten hoogste 33% van het aantal afgestudeerden in een
niet-anderstalige initiële bachelor- c.q. masteropleiding meer dan 18,33% c.q. 50% van hun
studiepunten verworven hebben in opleidingsonderdelen in een andere taal dan het
Nederlands, dan wordt deze opleiding beschouwd als een anderstalige initiële bachelor- of
masteropleiding.

Voor de berekening van de grenzen van 18,33% c.q. 50% worden de opleidingsonderdelen
vermeld in artikel II.261, §2, 1° en 3°, niet meegerekend.

§3. Vanaf het academiejaar volgend op het academiejaar waarin de resultaten van de
evaluatie beschikbaar zijn, moet de instelling een equivalente initiële bachelor- of
masteropleiding aanbieden. Deze equivalente opleiding komt gedurende 3 academiejaren
niet in aanmerking als enige equivalente opleiding in de Vlaamse Gemeenschap, als vermeld
in artikel II.262.

Van deze voorwaarde kan afgeweken worden als de Commissie Hoger Onderwijs, op basis
van een aanvraag van de instelling, oordeelt dat een dergelijke curriculumopbouw in de
toekomst niet langer mogelijk is

De eerste evaluatie heeft betrekking op de afgestudeerden in het academiejaar 2013-2014
voor de masteropleidingen met een studieomvang van 60 studiepunten en op de
afgestudeerden in het academiejaar 2014-2015 voor de masteropleidingen met een
studieomvang van meer dan 60 studiepunten. Voor de bacheloropleidingen heeft de eerste
evaluatie betrekking op de afgestudeerden in het academiejaar 2015-2016.

Art. II.269.²⁷³ De Vlaamse Regering houdt een bestand bij van het aantal initiële bachelor- en
masteropleidingen en van het aantal anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen. De
Vlaamse Regering rapporteert daarover jaarlijks aan het Vlaams Parlement.

Afdeling 6. Voorwaarden inzake kwaliteit en democratisering

Art. II.270.²⁷⁴ §1. Elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel,
belast met een onderwijsopdracht, moet de onderwijstaal waarin hij een opleidingsonderdeel
doceert op adequate wijze beheersen.

Dit betekent dat het personeelslid die taal moet beheersen op het ERK-niveau C1. Dit vereiste beheersingsniveau van de onderwijstaal wordt aangetoond aan de hand van kwalificatiegetuigschriften uitgereikt door officieel erkende instellingen waaruit blijkt dat het personeelslid de onderwijstaal op het vereiste niveau beheerst. Het vereiste beheersingsniveau wordt vermoed aanwezig te zijn als het betrokken personeelslid een diploma secundair onderwijs of een bachelor- of masterdiploma of doctoraat behaald heeft in de onderwijstaal waarin hij doceert, in een instelling waarin die taal de onderwijstaal is. (gew. bij OD XXIV, art. VI.12, inw. 01.09.2013)

In afwijking van het tweede lid is voor een personeelslid dat doceert in een opleiding in het studiegebied Muziek en podiumkunsten of Audiovisuele en beeldende kunst de beheersing van het Frans of Engels op ERK-niveau B1 voldoende.

Aan de voorwaarden vermeld in deze paragraaf moet voldaan zijn vóór 15 februari 2015. (ing. bij OD XXIV, art. VI.12, inw. 01.09.2013)

§2. Elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht, dat geen opleidingsonderdelen in het Nederlands doceert, moet de Nederlandse taal beheersen op ERK-niveau B2. Aan die voorwaarde moet voldaan worden binnen 3 jaar na zijn aanstelling of op het moment van zijn benoeming. Het vereiste beheersingsniveau van de Nederlandse taal wordt aangetoond aan de hand van kwalificatiegetuigschriften uitgereikt door officieel erkende instellingen waaruit blijkt dat het personeelslid de Nederlandse taal op het vereiste niveau beheerst. Het vereiste beheersingsniveau van de Nederlandse taal wordt vermoed aanwezig te zijn als het betrokken personeelslid een Nederlandstalig bachelor- of masterdiploma of doctoraat behaald heeft in een niet-anderstalige opleiding.

§3. De instellingen voorzien voor de leden van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel in aangepaste voorzieningen, waaronder een toegankelijk en behoeftedekkend aanbod van Nederlandstalige en anderstalige taalcursussen en taalbegeleidingsmaatregelen.

Art. II.271.275 §1. *Met behoud van de toepassing van het bepaalde in artikel II.193 en II.194, voorziet de instelling in de mogelijkheid dat studenten die een initiële bachelor- of masteropleiding volgen met anderstalige opleidingsonderdelen of een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding, hun taalkennis van deze andere taal kunnen testen.*

De instelling voorziet in het opleidingsprogramma van initiële bachelor- of masteropleidingen met anderstalige opleidingsonderdelen of van anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen in taalbegeleidingsmaatregelen. Deze taalbegeleidingsmaatregelen kunnen bestaan uit:

1° taalopleidingsonderdelen (met inbegrip van taalvakken) die aangeboden worden binnen het pakket van verplichte opleidingsonderdelen of als een verplicht keuzevak;
2° taalbegeleidingsmaatregelen die geïntegreerd worden in de anderstalige opleidingsonderdelen. Deze taalbegeleidingsmaatregelen voorzien in een actieve begeleiding van de studenten en zijn als dusdanig voor de studenten duidelijk herkenbaar in het opleidingsonderdeel.

Van deze voorwaarde kan afgeweken worden in de volgende gevallen:

1° als in het geval van een aansluitende masteropleiding de taalbegeleidingsmaatregelen opgenomen zijn in de voorafgaande bacheloropleiding;
2° als in het geval van een niet-aansluitende masteropleiding de taalbegeleidingsmaatregelen opgenomen zijn in het voorbereidingsprogramma of in het schakelprogramma.

§2. De instellingen voorzien voor studenten in aangepaste voorzieningen, waaronder een kosteloos toegankelijk en behoeftedekkend aanbod van Nederlandstalige en anderstalige ²⁷⁵Artikel II.271. : Structuurdecreet, artikel 91decies. taalcursussen en taalbegeleidingsmaatregelen.

§3. Studenten hebben het recht over een opleidingsonderdeel waarin een andere onderwijstaal dan het Nederlands wordt gebruikt en waarvoor in dezelfde opleiding geen equivalent in het Nederlands wordt gedoceerd, het examen in het Nederlands af te leggen, met uitzondering van de opleidingsonderdelen, vermeld in artikel II.261, §2, 1° en 3°. Deze regeling is niet van toepassing op anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen.

Art. II.272.²⁷⁶ Het instellingsbestuur stelt een gedragscode op na raadpleging van de studenten en legt een taalregeling vast voor studenten en docenten in het onderwijs- en examenreglement.

.....

Hoofdstuk 4. Overgangsregeling met betrekking tot de onderwijstaal

Art. II.388.³⁹⁵ De initiële bachelor- en masteropleidingen met een taalequivalent die voor de start van het academiejaar 2013-2014 bestaan, zijn vrijgesteld van de procedure, vermeld in artikel II.263.

De initiële masteropleidingen van 60 studiepunten c.q. meer dan 60 studiepunten die voor de start van het academiejaar 2013-2014 bestaan en die op grond van de bepalingen van artikel II.261 anderstalig zijn en nog geen taalequivalent hebben, moeten binnen de 2 c.q. 3 jaar na de start van het academiejaar 2013-2014 de procedure vermeld in artikel II.263 doorlopen hebben. De instelling bezorgt voor 1 oktober 2013 een overzicht van die opleidingen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.”

Bijlage 6:

*Sjabloon 'Aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige
initiële bachelor- en/of masteropleiding'*

Sjabloon aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- en/of masteropleiding
---

Decretale context

De aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding kadert in de taalregeling hoger onderwijs, opgenomen in hoofdstuk 8 van titel 4 van de Codex Hoger Onderwijs. Artikel II. 263 stelt onder meer dat de hoger onderwijsinstellingen een aanvraag bij de Commissie Hoger Onderwijs moeten indienen als zij een anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen willen aanbieden.

Definitie anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen (artikel II.261, § 3):

Een anderstalige initiële bacheloropleiding is een initiële bacheloropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 18,33% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

Een anderstalige initiële masteropleiding is een initiële masteropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 50% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

Voor de berekening van de grenzen worden de volgende opleidingsonderdelen niet meegeteld:

- de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;
- de anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs.

Aanvraag

Een aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- en of masteropleiding heeft betrekking op:

- de organisatie van een anderstalige initiële bachelor of masteropleiding, dit in het geval dat er binnen de instelling op het ogenblik van de aanvraag de niet-anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden wordt;
- de organisatie van een masteropleiding die, overeenkomstig de overgangsmaatregel vastgelegd in artikel II. 388, op grond van de bepalingen van artikel II. 261, §3, anderstalig is en nog geen taalequivalent heeft;
- een aanvraag voor een nieuwe opleiding binnen de instelling, in dit geval anderstalig. Dit kan een volledig nieuwe opleiding zijn binnen Vlaanderen, of een nieuwe opleiding binnen de instelling. Uiteraard moet hier de procedure nieuwe opleiding gevolgd worden (macrodoelmatigheid, toets nieuwe opleiding, erkenning Vlaamse Regering). De nieuwe anderstalige opleiding kan pas aangeboden worden als de Commissie Hoger Onderwijs een positief oordeel gegeven heeft over het aanbieden van de anderstalige opleiding en de

gehele procedure nieuwe opleiding met succes doorlopen is. Het aanvraagdossier voor het aanbieden van een anderstalige opleiding wordt dan ook toegevoegd aan het aanvraagdossier macrodoelmatigheid.

Modaliteiten van indiening

Aanvragen worden per aangetekend schrijven of drager en elektronisch ingediend bij:

Commissie Hoger Onderwijs
t.a.v. Luc François, voorzitter
p.a. Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Departement Onderwijs en Vorming
Commissie Hoger Onderwijs
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-Laan 15 lokaal 6 A 12,
1210 BRUSSEL

De aanvraag moet ingediend worden in **vijf exemplaren**.

Aanvragen moeten **tegelijktijd ook ingediend worden per mailbericht**, te richten aan het secretariaat van de Commissie Hoger Onderwijs:

beatrijs.craps@ond.vlaanderen.be

Een kopie van deze aanvraag wordt per post gericht aan:

De bevoegde minister voor onderwijs
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
En via mail aan:
Linda.dekock@ond.vlaanderen.be

Voor opleidingen die door meerdere instellingen gezamenlijk worden aangeboden, moet de aanvraag ondertekend worden namens alle aanbiedende instellingen of moet de instemming van alle instellingen blijken uit een schriftelijke bevestiging.

- Een aanvraag die betrekking heeft op de organisatie van een anderstalige initiële bachelor of masteropleiding, dit in het geval dat er binnen de instelling op het ogenblik van de aanvraag de niet-anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden wordt, wordt ingediend uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar waarop de instelling(en) de anderstalige opleiding willen organiseren.
- Een aanvraag die betrekking heeft op de organisatie van een masteropleiding die, overeenkomstig de overgangsmaatregel vastgelegd in artikel II. 388, op grond van de bepalingen van artikel II. 261 §3 anderstalig is en nog geen taalequivalent heeft, wordt ingediend uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar

waarop de instelling(en) de anderstalige opleiding -conform de decretale overgangsbepalingen- wil(len) organiseren.

- Een aanvraag voor een nieuwe opleiding binnen de instelling, in dit geval anderstalig, wordt samen met het macrodoelmatigheidsdossier ingediend voor 1 maart van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling(en) de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

Inhoud van het dossier

1) Algemene gegevens

1.1 Contactgegevens

- a) naam van de instelling(en)
- b) adres van de instelling(en) – vestiging(en) waar de opleiding wordt georganiseerd
- c) naam en functie contactperso(o)n(en)
- d) tel nr. contactperso(o)n(en)
- e) e-mailadres van contactperso(o)n(en)

1.2. Gegevens opleiding

- f) aanvraag betreft: geef benaming van de gevraagde anderstalige opleiding, en van de bestaande equivalente niet-anderstalige opleiding, telkens met de afstudeerrichtingen
- g) aanvraag betreft:
  - de organisatie van een anderstalige initiële bachelor of masteropleiding, dit in het geval dat er binnen de instelling op het ogenblik van de aanvraag de niet-anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden wordt; of
  - een masteropleiding die, overeenkomstig de overgangsmaatregel vastgelegd in artikel 91ter decies, op grond van de bepalingen van artikel II. 261 6 3 anderstalig is en nog geen taalequivalent heeft; of;
  - een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding, in dit geval anderstalig, waarbij de erkenningsprocedure “nieuwe opleiding” moet doorlopen worden;
- h) graad en kwalificatie van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding;
- i) graad en kwalificatie van de bestaande initiële bachelor- of masteropleiding die zal georganiseerd worden als een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding (indien van toepassing – 1ste en 2de streepje onder punt f);

- j) studieomvang van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding
- k) studieomvang van de bestaande initiële bachelor- of masteropleiding die zal georganiseerd worden als een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding (indien van toepassing – 1ste en 2de streepje onder punt f);
- l) academiejaar wanneer de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding voor het eerst zal worden georganiseerd.

2) Criteria op basis waarvan de aanvraag beoordeeld wordt:

2.1 Opleidingsprogramma

Voeg het vooropgestelde programma met de verschillende opleidingsonderdelen van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding toe, evenals het programma met de verschillende opleidingsonderdelen van de bestaande initiële bachelor- of masteropleiding⁴ die zal georganiseerd worden als een anderstalige opleiding.

Toon aan de hand van de volgende tabel aan dat de aanvraagde anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding voldoet aan de decretale definitie van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding (voor toelichting bij de verschillende kolommen zie bijlage).

Studiegebied	vpl	graad en kwalificatie	officiële studieomvang	A. totale omvang	B. omvang anderstalige OO	C. omvang OO vreemde taal als onderwerp	D. omvang van de AOO gevolgd aan andere instelling	E. OO vrij te kiezen	% (B/A)
--------------	-----	-----------------------	------------------------	------------------	---------------------------	---	--	----------------------	---------

2.2. Motivering aanvraag:

Toon aan dat de beoogde anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding een opleidingsprogramma is dat specifiek voor buitenlandse studenten is ontworpen (onder meer aan de hand van de instroom van buitenlandse studenten); en/ of

Toon de meerwaarde aan voor het aanbieden van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding voor:

- de studenten
- het afnemend veld
- de functionaliteit voor de opleiding

Voeg toe (indien relevant):

- het advies van de studentenraad (in overeenstemming met de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs, Titel 5. Rechtspositie en medezeggenschap van de student)
- het advies van de permanente opleidingscommissie
- de resultaten van een raadpleging van en een validatie door het afnemend veld

⁴ Dit laatste niet in het geval van een nieuwe opleiding

- eventueel andere documenten die de meerwaarde aantonen voor het aanbieden van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding

2.3. Equivalente bachelor- of masteropleiding waarbij de student een opleidingstraject volledig in het Nederlands kan volgen (art. II. 262 §2)

Indien de instelling tegelijkertijd een aanvraag indient tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde wordt het sjabloon “aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde” ingevuld en toegevoegd aan het dossier.

Equivalente opleiding: (niet in te vullen als er gelijktijdig een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde is ingediend of als de vrijstelling inzake equivalente opleiding verleend is door de Vlaamse Regering)

Gegevens

- Graad en kwalificatie van de equivalente opleiding
- Studieomvang van de equivalente opleiding
- Wordt de equivalente opleiding gezamenlijk aangeboden: ja / neen
- Instelling⁵(en) die de equivalente opleiding aanbieden
- Vestiging(en) waar de opleidingsonderdelen van de equivalente opleiding door de studenten gevolgd worden

Toon duidelijk aan dat een student in de equivalente opleiding een opleidingstraject volledig in het Nederlands kan volgen.

In het geval de equivalente opleiding gezamenlijk wordt aangeboden en de opleidingsonderdelen door de studenten op meer dan één vestiging moeten gevolgd worden, motiveer de keuze om het volgen van de opleidingsonderdelen te spreiden over meer dan één vestiging.

Toon duidelijk aan dat de spreiding van de opleidingsonderdelen over meerdere vestigingen de studeerbaarheid van de opleiding voor de studenten niet in het gedrang brengt. Elementen die hier in aanmerking kunnen genomen worden zijn het aantal verplaatsingen tussen de verschillende vestigingen, de bijkomende kosten voor studenten, het mogelijke tijdsverlies, ...

Voeg het programma met de verschillende opleidingsonderdelen van de equivalente opleiding toe.

Vrijstelling equivalente opleiding

- Is er een vrijstelling inzake equivalente opleiding verleend door de Vlaamse Regering: ja / neen
- Indien ja – datum van het besluit

---

⁵ Dit is niet noodzakelijk de indienende instelling. De equivalente opleiding moet minstens 1 maal aangeboden worden in de Vlaamse Gemeenschap.

- Is er een dossier inzake vrijstelling equivalentievoorwaarde ingediend bij de Commissie Hoger Onderwijs: ja / neen
- Is er – in het kader van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding die gezamenlijk georganiseerd wordt met een instelling buiten de Vlaamse Gemeenschap - een aanvraag tot afwijking van de equivalentieregel ingediend bij de Vlaamse Regering: ja / neen

2.4. Garanties inzake kwaliteit en democratisering (art. II. 270 en 271)

Onderwijzend/ academisch personeel:

- toon aan dat het onderwijzend/ academisch personeel de onderwijstaal op een adequate wijze beheerst (overzicht van de personeelsleden met de behaalde attesten, diploma's)
- toon aan welke maatregelen de instelling(en) bijkomend ne(e)m(t)(en) om te garanderen dat het onderwijzend/academisch personeel de onderwijstaal op een adequate wijze beheerst (in het kader van evaluaties door studenten, in het kader van kwaliteitszorg, ...)
- vermeld de voorzieningen inzake taalcursussen en taalbegeleidingsmaatregelen die de instelling (en) aanbied(t)(en) aan de leden van het onderwijzend/ academisch personeel .

Studenten:

- vermeld de mogelijkheden die de instelling aanbiedt om de taalkennis van de onderwijstaal te testen van de studenten die de anderstalige opleiding willen volgen;
- vermeld de taalbegeleidingsmaatregelen in het opleidingsprogramma van de aangevraagde opleiding, bij afwijking van deze maatregelen vermeld de redenen;
- vermeld de aangepaste voorzieningen, waaronder kosteloos toegankelijk en behoeftedekkend aanbod van taalcursussen en –begeleidingsmaatregelen.

Bijlage

Bepalen van een anderstalige opleiding (artikel II. 261 §3):

A. Totale omvang: hier komt de totale omvang van de aangeboden opleidingsonderdelen, zowel van de Nederlandstalige als van de anderstalige opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten. Het betreft hier niet de officiële studieomvang van een opleiding maar het totale aantal unieke opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, die de instelling in de desbetreffende opleiding aanbiedt en waaruit een student zijn studietraject kan samenstellen. Dit betekent dat zowel de verplichte opleidingsonderdelen meegenomen worden, als de keuzevakken die de instelling in de desbetreffende opleiding aanbiedt en dit in de verschillende afstudeerrichtingen/ opties/ majors-minors/..... In het geval een opleidingsonderdeel meermaals in het programma voorkomt (bijvoorbeeld als het in het onderwijsprogramma opgenomen is in 3 afstudeerrichtingen), wordt dit opleidingsonderdeel slechts één maal geteld (= uniek opleidingsonderdeel).

De totale omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, opgenomen in deze kolom is gelijk aan de omvang van de Nederlandstalige opleidingsonderdelen + de omvang van de anderstalige opleidingsonderdelen (kolom B) + de omvang van de anderstalige opleidingsonderdelen die een vreemde taal als onderwerp hebben (kolom C) + de omvang van de anderstalige opleidingsonderdelen die op initiatief van de student en met toestemming van de instelling worden gevolgd aan een andere hoger onderwijsinstelling (kolom D) + de omvang van de opleidingsonderdelen die in het programma opgenomen zijn als vrij te kiezen (kolom E).

B. Omvang anderstalige OO: in deze kolom komt de omvang van de anderstalige opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten. De opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben (kolom C) en de anderstalige opleidingsonderdelen die op vraag van de student en met instemming van de instelling gevolgd worden aan een andere instelling (kolom D) worden hier niet meegenomen. Ook hier worden zowel de verplichte anderstalige opleidingsonderdelen als de anderstalige keuzevakken opgenomen die de instelling in de desbetreffende opleiding aanbiedt en waaruit de student zijn studietraject kan samenstellen. Anderstalige opleidingsonderdelen die meermaals opgenomen worden in het programma (bijvoorbeeld in 3 verschillende afstudeerrichtingen), worden slechts één maal meegerekend.

C. Omvang OO vreemde taal als onderwerp: bij de definiëring van anderstalige opleidingen (artikel II. 261 §3) worden voor de berekening van de grenzen “de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd”, niet meegenomen. In deze kolom komt dan ook de omvang van deze opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten. Ook hier worden de verplichte opleidingsonderdelen en de keuzevakken die de instelling aanbiedt in de desbetreffende opleiding meegenomen voor de berekening. Anderstalige opleidingsonderdelen met een vreemde taal als onderwerp die meermaals opgenomen worden in het programma (bijvoorbeeld in 3 verschillende afstudeerrichtingen), worden slechts één maal meegerekend.

D. Omvang van de AOO gevolgd aan andere instelling: bij de definiëring van anderstalige opleidingen (artikel II. 261 §3) worden voor de berekening van de grenzen “de anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs”, evenmin meegenomen. Conform de decretale bepalingen is dit punt opgenomen in de tabel. Deze opleidingsonderdelen zijn in veel gevallen niet structureel als dusdanig opgenomen in het studieprogramma van een opleiding, maar zijn eerder afhankelijk van de keuze van de studenten. Als dat het geval is, wordt deze kolom voor de desbetreffende opleiding niet ingevuld.

De omvang van deze opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, wordt enkel opgenomen als dergelijke opleidingsonderdelen deel uitmaken van het programma van de opleiding. Enkele voorbeelden:

- In het programma is binnen een bepaalde afstudeerrichting/ optie/ major-minor opgenomen: "12 studiepunten aan een buitenlandse instelling op te nemen in het kader van een Erasmusuitwisseling". Deze 12 studiepunten worden opgenomen in kolom D
- In het programma is bij de keuze opleidingsonderdelen opgenomen "Uitwisselingsprogramma Georgetown University – taal Engels – studiepunten 3". Deze 3 studiepunten worden opgenomen in kolom D.

E. OO vrij te kiezen: in een aantal opleidingen voorziet het studieprogramma dat de student een aantal vakken vrij kan kiezen binnen het globale opleidingsaanbod van de instelling of zelfs binnen een andere hogeronderwijsinstelling. In de studieprogramma's wordt dit meestal aangeduid als "opleidingsonderdelen vrij te kiezen binnen de instelling" en wordt daar een aantal studiepunten aan gekoppeld. Het is in dat geval dan ook onmogelijk om een taal te koppelen aan deze "opleidingsonderdelen", aangezien de student hier de keuzevrijheid heeft (hij kan zowel een Nederlandstalig opleidingsonderdeel als een anderstalig opleidingsonderdeel volgen). In deze kolom worden de studiepunten opgenomen van "de vrij te kiezen opleidingsonderdelen". In het geval het studieprogramma de opleidingsonderdelen opsomt waaruit de student kan kiezen, met daaraan gekoppeld de studiepunten en de taal van de verschillende opleidingsonderdelen, dan valt dit in deze context niet onder de kolom "vrij te kiezen", maar worden deze opleidingsonderdelen opgenomen in de andere kolommen, afhankelijk van de taal.

Bijlage 7:

Sjabloon 'Aanvraag vrijstelling equivalentievoorwaarde'

Sjabloon aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde

Decretale context:

De aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde kadert in de taalregeling hoger onderwijs, opgenomen in hoofdstuk 8 van titel 4 van de Codex Hoger Onderwijs.

Artikel II. 264 stelt onder meer dat de hoger onderwijsinstellingen een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde kunnen indienen bij de Commissie Hoger Onderwijs voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding. Als de Vlaamse Regering op basis van het advies van de Commissie Hoger Onderwijs een positieve beslissing neemt over de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde betekent dit dat voor de betrokken anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding er geen equivalente opleiding moet aangeboden worden in de Vlaamse Gemeenschap.

Een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde kan bij de Commissie Hoger Onderwijs ingediend worden hetzij:

- gezamenlijk met een aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige bachelor- en/ of masteropleiding, en dit zowel bij:
  - o een aanvraag die de organisatie van een anderstalige initiële bachelor of masteropleiding betreft, dit in het geval dat er binnen de instelling op het ogenblik van de aanvraag de niet-anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden wordt;
  - o de organisatie van een masteropleiding die, overeenkomstig de overgangsmaatregel vastgelegd in artikel II. 388., op grond van de bepalingen van artikel II. 261 §3 anderstalig is en nog geen taalequivalent heeft;
  - o een aanvraag macrodoelmatigheid in het kader van een nieuwe opleiding, in dit geval anderstalig;
- bij een bestaande equivalente opleiding die de instelling wil afbouwen/ stopzetten.

Een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde moet niet ingediend worden als er ergens in de Vlaamse Gemeenschap een equivalente opleiding van de betrokken anderstalige bachelor-of masteropleiding blijft bestaan.

Modaliteiten van indiening

Aanvragen worden per aangetekend schrijven of drager en elektronisch ingediend .

Indieningsdata:

Een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde kan bij de Commissie Hoger Onderwijs ingediend worden hetzij:

- uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de opleiding met vrijstelling van de equivalentievoorwaarde zal worden georganiseerd, dit in het geval dat de aanvraag gezamenlijk ingediend wordt met een aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige bachelor- en/ of masteropleiding; ;

-voor 1 maart van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling(en) de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden, dit in het geval dat de aanvraag voor vrijstelling van de equivalentievoorwaarde samen met het macrodoelmatigheidsdossier en de aanvraag voor anderstalige opleiding wordt ingediend

-uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar dat voorafgaat aan de start van het afbouwen/stopzetten van de bestaande niet-anderstalige (equivalente) opleiding in het geval dat de instelling een bestaande equivalente opleiding wil afbouwen/ stopzetten.

Commissie Hoger Onderwijs
t.a.v. Luc François, voorzitter
p.a. Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Departement Onderwijs en Vorming
Commissie Hoger Onderwijs
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-Laan 15 lokaal 6 A 12,
1210 BRUSSEL

De aanvraag moet ingediend worden in **vijf exemplaren**.

Aanvragen moeten **tegelijkertijd ook ingediend worden per mailbericht**, te richten aan het secretariaat van de Commissie Hoger Onderwijs:

beatrijs.craps@ond.vlaanderen.be

Een kopie van deze aanvraag wordt per post gericht aan
De bevoegde minister voor onderwijs
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

En via mail aan: linda.dekock@ond.vlaanderen.be

Voor opleidingen die gezamenlijk worden aangeboden, moet de aanvraag ondertekend worden namens alle organiserende instellingen of moet de instemming van alle instellingen blijken uit een schriftelijke bevestiging.

Inhoud van het dossier

1) Algemene gegevens

1.1. Contactgegevens

- m)** naam van de instelling(en)
- n)** adres van de instelling(en) – vestiging waar de opleiding wordt georganiseerd
- o)** naam en functie contactperso(o)n(en)
- p)** tel nr. contactperso(o)n(en)

q) e-mailadres van contactperso(n)en

1.2. Gegevens opleiding

- r) betreft het een aanvraag tot vrijstelling van equivalentie in het kader van een aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding: ja/ nee
- s) indien ja: graad- en kwalificatie van de aangevraagde anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding
- t) betreft het een aanvraag tot stopzetting van een bestaande equivalente opleiding: ja/nee
- u) Indien ja – graad en kwalificatie van de bestaande equivalente opleiding
- v) graad en kwalificatie van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding
- w) academiejaar vanaf wanneer de bestaande equivalente opleiding afgebouwd/ stopgezet wordt.

2) Advies van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad

Als bijlage wordt het advies van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad over de vrijstelling van de equivalentievoorwaarde toegevoegd; dit uiterlijk 1 november (bij stopzetten/afbouw of samen met aanvraag anderstalige opleiding die geen nieuwe opleiding is) of 1 april (samen met aanvraag macrodoelmatigheidstoets/eventueel samen met aanvraag andertstalige opleiding) van hetzelfde academiejaar (Codex Hoger Onderwijs art. II. 264 §1).

3) Motivering aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde:

Motiveer de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde voor de betrokken anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding. Elementen die bij de beoordeling in rekening kunnen genomen worden zijn:

- een minieme vraag van studenten (aangetoond op basis van instroomcijfers) gecombineerd met het gegeven dat het afnemend veld nagenoeg volledig internationaal georiënteerd is (aangetoond op basis van onder andere cijfermateriaal inzake tewerkstelling afgestudeerden, overzichten tewerkstellingsmogelijkheden,...)
- de bestaande expertise in Vlaanderen is te beperkt om een dubbel aanbod te creëren (anderstalige opleiding en equivalente opleiding) (cijfermatig onderbouwd)
- ...